

XASR

TADBIRKORLAR VA ISHBILARMONLAR HARAKATI — O'ZBEKISTON LIBERAL-DEMOKRATIK PARTIYASI NASHRI

Gazeta 2004-yil 1-yanvardan chiqqa boshlagan

IJTIMOY-SIYOSIY GAZETA

2015-yil 17-sentyabr, payshanba, 38 (618)-son

e-mail: xxi_asr@mail.uz, web sayt: www.21asr.uz

ИҚТИСОДИЙ ТАРАҚҚИЁТ САМАРАЛАРИ НАМОЙИШИ

«Ўзэкспомарказ»да «UzEnergyExpo-2015» энергетика, энергияни тежаш, ёритиш, электротехника ҳамда «UzStroyExpo-2015» қурилиш, иситиш, вентиляция, қувурлар ва фитинглар халқаро кўргазмалари иш бошлади

Тадбир Тошкент шаҳар ҳокимлиги, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси, «Ўзбекэнерго», «Ўзқурилишматериаллари», «Ўз-маҳсумонтажқурилиш» акциядорлик жамиятлари, Ўзбекистон Фанлар академиясининг Энергетика ва автоматика институти, «Ўзкомунхизмат» агентлиги, «IEG Uzbekistan» халқаро кўргазма компанияси ҳамкорлигида ташкил этилди.

Кўргазмаларда Ўзбекистон, Беларусь, Германия, Италия, Эрон, Хитой, Жанубий Корея, Россия, Туркия, Украина компаниялари иштирок этмоқда.

Кўргазмаларнинг очилишида Президентимиз Ислом Каримов раҳнамолигида Ўзбекистонда барча соҳада амалга оширилаётган изчил ислохотлар иқтисодийнинг кўплаб тармоқлари, жумладан, энергетика ва қурилиш саноатини жадал ривожлантиришда муҳим омил бўлаётгани таъкидланди.

Мамлакатимизда электр энергияси ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш, янги қувватларни ишлаб чиқариш борасида катта ютуқларга эришилмоқда. Энергия тежаш, ёқилги-энергетика ресурсларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, энергия ишлаб чиқаришда янги технологияларни жорий этиш, қайта тикланадиган энергия манбаларини ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилаётган. Шамол, қуёш, гидроэнергетика каби тикланадиган энергия манбалари ривожини ва қуёш-иссиқлик электростанцияларини жорий қилиш борасида инвестиция дастурлари амалга оширилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг жорий йил 4 мартдаги «2015-2019 йилларда ишлаб чиқаришни таркибий ўзгартириш, модернизация ва диверсификация қилишни таъминлаш бўйича чора-тадбирлар дастури тўғрисида»ги фармонида мувофиқ «Ўзбекэнерго» акциядорлик жамияти томонидан 2019 йилгача умумий қиймати 3,2 миллиард доллардан ортиқ 13 инвестиция лойиҳасини амалга ошириш кўзда тутилган. Ресурс тежамкор буғ-газ қурилмалар ва қуёш энергиясидан фойдаланишнинг замонавий, синалган технологияларини кенг жорий этиш асосида мавжуд қувватларни модернизациялаш, янгиликларини барпо этиш бўйича лойиҳалар шулар жумласидандир.

«UzEnergyExpo-2015» кўргазмасида паст ва юқори вольтли усунчалар, кабеллар, изоляторлар, трансформаторлар, электр-монтаж жиҳозлари, ёриткичлар, ёруғлик ўлчаш асбоблари, замонавий транспорт технологиялари, химоя воситалари, назорат тизимлари ва техник хизмат кўрсатишга оид кўплаб маҳсулотлар намоиш этилмоқда. «Sendrilion», «High Light Technology», «Hi-Tech Kabel», «Metal-Polymer Technologies», «TOJDOR ZAMIN» сингари компаниялар томонидан электр генераторлари, мобил электр станциялар, оптик талапи кабеллар, полимер изоляторлари, электр истеъмолини масофадан назорат қилиш ва ҳисобга олиш тизимлари, энергия тежамкор технологиялар намоиш этилмоқда.

— Мамлакатимиз иқтисодий тармоқлари ва ижтимоий ҳаётида энергияни тежайдиган технологиялар ва тизимларни жорий этишга алоҳида эътибор қаратилмоқда, — дейди «Vico» корхонаси маркетинг бўйича директори Дониёр Раҳимов. — Корхонамиз энергия тежовчи LED русумли лампаларни ишлаб чиқаришни янада кенгайтирмоқда. Ҳозирги вақтда маҳсулотларимизнинг 70 фоизини шу турдаги лампалар ташкил этиб, улар хорижага экспорт ҳам қилинмоқда.

Ярмаркада «AKSA Jenerator San. A.S.» (Туркия), «STARPOWER S.r.l.» (Италия), «TELLHOW» (Хитой) компаниялари бензин, дизель, газ, электр генераторлари, мобил электр станцияларининг кенг асортименти билан иштирок этаётган бўлса, қувват узатиш ва печли трансформаторлар учун алмашиб уланадиган қурилмалар ва бошқа боғламаларни ишлаб чиқариш бўйича дунёда пешқадам MR компаниялари (Германия) трансформаторларни модернизациялашда зарур бўлган эҳтиёт қисмларни намоиш этмоқда.

— Ўзбекистон иқтисодиёти жадал ривожланимоқда, — дейди MR компаниялари гуруҳи вакили Вадим Гончаров. — Буни маъқул халқаро кўргазмаларда намоиш қилинаётган маҳсулотлар, тақлиф этилаётган хизматлар сифати юқорилиги ва турининг кўплигидан ҳам кўриш мумкин. Бу Президент Ислом Каримов раҳнамолигида олиб борилаётган оқилона иқтисодий сиёсат самарасидир. Шу босим мамлакатимиздаги кўплаб компаниялар Ўзбекистон ишбилармонлари билан изчил ҳамкорлик ўрнатмоқда. Ушбу тадбир ўзбекистонлик шериклар билан ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада кенгайтириш, янги шартномалар тузиш имконини бераётганидан мамнунмиз.

Мамлакатимиз қурилиш саноатида барқарор ўсиш суръатлари қайд этилмоқда. Жорий йилнинг биринчи ярмида саноат корхоналари томонидан 2,11 триллион сўмлик қурилиш маҳсулотлари ишлаб чиқарилиб, бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 11,3 фоизга кўдир.

«UzStroyExpo-2015» кўргазмасида иштирок этаётган ишлаб чиқарувчилар сафи янада орттани билан эътиборга лойиқ, Эроннинг «Towzinga», Жанубий Кореянинг «Navien Energy», «Kituram» компаниялари стендлари ташриф буорувчиларда қизиқиш уйғотмоқда.

Маъқул кўргазмалар юртимиз корхоналари учун ўз маҳсулотини саноат соҳалари мутахассисларининг кенг доирасига ва истеъмолчи тақдим этишда қулай имкониятлар яратса, хорижий компанияларнинг иштироки мамлакатимизга юқори технология усунчаларни жалб этишга хизмат қилади.

(ЎЗА)

Солиқ, ЗОИР олган суратлар

O'zLiDeP фракцияси

Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг ва давлат мақсадли жамғармалари бюджетларининг 2015 йил биринчи ярмидаги ижросини маъқуллади

Маъқул масала муҳокамасига бағишланган йилгида молия вазири ўринбосари Мубин Мирзаев фракция аъзоларига батафсил ахборот берди. Шунингдек, Давлат солиқ ва Давлат божхона қўмиталари мутасаддилари депутатларни қизиқтирган саволларга атрафлича жавоб қайтаришди.

Қайд этилганидек, давлатимиз раҳбари

томонидан жорий йилнинг 16 январидан бўлиб ўтган ҳукумат мажлисида белгилаб берилган 2015 йилги иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишлари ҳисобот даврида асосий макроиқтисодий кўрсаткичларнинг ижобий ўсиш суръатларини сақлаш, иқтисодийнинг барча соҳа ва тармоқларини янада ривожлантириш учун мустақкам замин ярат-

ди. Мамлакатнинг асосий молиявий ҳужжатининг биринчи ярим йилликдаги ижроси Олий Мажлис ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг тегишли қарори билан тасдиқланган параметрлар, Бюджет кодекси талабларига мувофиқ амалга оширилди.

2

ЭЛЕКТОРАТ ШУКРОНАСИ

«Ҳар тонг боғ оралаб юрар эканман...»

Қишлоқда туғилганман. Ота-онам бир умр боғдорчилик соҳасида меҳнат қилишган. Дам олиш ва ёзги таътил кунларимиз албатта далада ўтарди. Болалигимиздан ноз-неъматларни етиштирувчи инсонларга ҳурмат, ерга меҳр билан ўсдик. Мен ўқиш ва ҳарбий хизматдан сўнг 30 йил давомида боғдорчилик бригадасини бошқардим

Лекин... Ўша пайтларда «Буни қаердан олдинг?», деб сўраб келувчиларсиз ўтган ҳар бир кунимиздан хурсанд эдик. Замонавий машина минниш, данғиллама уй қуриш у ёқда турсин, қишнинг узун тунлариди уйимизнинг томи шифер бўлишини орзу қилардик...

Мамлакатимиз мустақилликка эришгач, ёшлиқдаги орзу-умидларимиз ижобати учун кенг йўл очилди. Тадбиркорларга катта имкониятлар яратилди. Хусусий мулк ва мулкдорлар синфи вакилларининг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган қонун ва қарорлар қабул қилинди. Фермерлик ҳаракати қўлоч ёйди. Яратганга шуқур, кўплар қаторида мен ҳам заминдор — фермер бўлдим. Дастлаб, 2004 йилда «Назирбек Мирзоҳид Носир» фермер хўжалигини ташкил этиб, 2,7 гектар ерда галла ва пахта етиштирдик. Секин-секин Шрейдер номидидаги боғдорчилик-узумчилик институтининг Самарқанд филиалидан ток ва олманг «хусайни», «тойфи», «қора кишмиш», «оқ кишмиш», «қори», «делишес», «семерен-

ко» сингари навларидан узумзор ҳамда боғ яратдик. Ер майдонларимиз айни кунда 17,4 гектарга етди. Оила аъзоларим билан ушбу майдоннинг 2 гектарида олмazor боғ, 0,7 гектарида узумзор барпо қилдик. Қолган қисмида эса 10 нафар пудратчи оиласи мўл ҳосил етиштириш йўлида меҳнат қилади. Имкони бор жойларда қатор ораларига сабзавот ва полиз маҳсулотлари, чорва учун озуқабон экинлар экамиз. Асосий даромадимиздан ташқари, оиламизда 10-15 бош қорамол, 15-20 тагача қўй, 60-100 чоғли парранда боқилади. Рўзғор учун керакли маҳсулотнинг деярли барчаси ўзимизнинг томорқада чиқади. Меҳнатимиз маҳсулидан кубонамиз. Даромадларимиз ҳисобидан тўйлар қиялпамиз. Тўрт нафар фарзандимнинг бири магистратура, иккинчиси бакалавр йўналиши бўйича институтни, икки нафари эса коллежни тугатди. Орзуларимиздагидек уйлар қурдик.

Мана, икки йилдики, фермер хўжалигимизни коллежни битирган ўғлим Мирзоҳиджон бошқаряпти. Ўзим нафақага чиққан бўлсам-да

уларга йўл-йўриқ кўрсатаман. Маслаҳат бераман. Ўтган йили ҳосилимиз янада баракали бўлди. Шарбат ишлаб чиқариш корхонасига юз тоннадан зиёд узум топширдик. Олмazorларимиз ҳосилдорлиги гектаридан қарийб 150 центнерга етди. Харажатлардан ортган маблағларимиз ҳисобига «Ласетти» русумли замонавий енгил автомашина сотиб олдик.

Хулоса қилиб айтганда, жаннатмакон юртимизнинг замини олтинга тенг. Халқимизнинг «Сен ерни тўйдирсанг, ер элни боқади», деган ибратли гапига амал қилиб, асло кам бўлмадик. Жорий йилда қатор ораларига ишлов бериш ҳамда қўшни фермерларга техника хизмати кўрсатишни йўлга қўйиш мақсадида мини трактор харид қилишни, асосан қишқи нав олма етиштиришимиз сабаб, табиий усулда мева сақлаш омборхонаси қуришни ният қилиб турибмиз. Бу ҳам ўз навбатида даромадларимизни ошириш, қўшимча иш ўринлари ташкил қилиш имконини беради.

Ҳар тонг боғ оралаб юрар эканман, озод ва обод Ватанимизга кўз тегмаслигини, барча эзгу амалларнинг бошида турган Президентимизнинг умрларини узоқ қилишгини Яратгандан сўрайман. Энг асосийси, юртимиз тинч, осмонимиз мусаффо эканлигидан беҳад шодланаман, шукрона келтираман.

Носир АСЛОНОВ, Қизилтепа тумани.

МАЪРИФАТ МАСКАНЛАРИ ЖОЗИБАСИ

Истиқлол байрами нишонланаётган кунларда Самарқанд вилоятида икки юзга яқин янги ишшоот фойдаланишга топширилди. Жумладан, Пастдаргом тумани Гўзалкент қўрғониди «Ёшлик боғи»нинг бунёд этилиши маҳаллий аҳолининг кўнглидаги иш бўлди. Истироҳат масканининг умумий майдони 2,5 гектар. Мутахассисларнинг маълум қилишича, боғда 1200 туп манзарали дарахт бор. Махсус ёритиш тизими туфайли серфайз гўша тунда ҳам бетакрор қиёфа касб этмоқда. Амфитеатрни айтмайси... Шунингдек, мазкур тумандаги 81-умумтаълим мактабининг янги биноси фойдаланишга топширилиши ўғил-қизлар учун ўзига хос туҳфа бўлди. Зеро, икки ярим миллиард сўм маблағ сарфланган янги бинода ёруғ ва шинам синфлардан ташқари замонавий жиҳозланган лаборатория хоналари, кутубхона, ошхона, фаоллар ва спорт заллари мавжуд.

БУГУНГИ СОНДА:

ИСЛОХОТ «Мустақиллик туфайли мулкдор бўлдим»

ПАРТИЯВИЙ ЛОЙИҲАЛАР Фермерлар — иқтисодиётимиз устун

ҚУЙИ БЎҒИНЛАРДА Жамоатчилик назорати қуйи тузилмалардан бошланади

ҲАЁТ ҲАҚИҚАТЛАРИ Миллий бизнеснинг ўзига хос шакли

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ахбороти
Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2015 йил 8 сентябрдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек, божхона ва бошқа мажбурий тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмага нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:*)

*) Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки маъқул валюталарни ишбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбурийлигини оғивади.

1 Австралия доллари	1846,68	1 АҚШ доллари	2610,89	1 Хитой юани	409,89	1 Польша злотийси	704,62	1 EBPO	2932,92
1 Англия фунт стерлинги	4030,95	1 Миср фунти	333,45	1 Россия рубли	38,39	1 СДР	3676,52	10 Жанубий Корея вони	22,07
1 Дания кронаси	397,19	1 Исландия кронаси	20,62	1 Украина гривнаси	120,32	1 Туркия лираси	858,31	10 Япония иенаси	217,12
1 БАА дирҳами	710,95	1 Канада доллари	1971,38	1 Малайзия ринггити	605,35	1 Швейцария франки	2698,04		

МУНОСАБАТ

O`zLiDeP фракцияси

Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг ва давлат мақсадли жамғармалари бюджетларининг 2015 йил биринчи ярмидаги ижросини маъқуллади

Давоми. Бошланғичи 1-саҳифада ▼

— Вазирлар Маҳкамаси томонидан тақдим этилган мазкур ҳисоботни ўрганиш давомида ялпи ички маҳсулот ҳажми 8,1 фоиз ўсиб, инфляция даражаси прогноз параметрлардан ошмагани маълум бўлди, — дейди **O`zLiDeP фракцияси аъзоси Абдуқодир Тошқулов**. — Бунда макроиқтисодий барқарорликнинг янада мустақамлаштириш ташқи савдо айланмасининг 83,4 млн. АҚШ доллари миқдоридagi ижобий сальдосида ўз ифодасини топган. Иқтисодий ўсиш саноат маҳсулотини ишлаб чиқариш ҳажми 8,1 фоиз, қишлоқ хўжалиги маҳсулотини етиштириш ҳажми 6,5 фоиз, чакана савдо айланмаси 14,8 фоизга кўпайиши эвазига таъминланган. Давлат бюджети ялпи ички маҳсулотга нисбатан 0,2 фоиз профицит билан ижро этилгани эътиборга молик.

Фракция аъзоларининг фикрича, аҳоли бандлигини таъминлаш масалаларини ҳал этиш бўйича амалга оширилаётган тизимли чора-тадбирлар туфайли 2015 йилнинг биринчи ярмида 441 мингтадан ортиқ, жумладан, қишлоқ жойларда 275 мингга яқин янги иш ўрни яратилган. Мухими

шундаки, бу кўрсаткичларда партия электорати бўлган кичик бизнес субъекти вакилларининг муносиб ҳиссаси бор. — Муҳокамалар чоғида Давлат бюджетининг харажат қисмида асосий эътибор унинг ижтимоий йўналтирилганлигига қаратилганлиги эътироф этилди, — дейди **O`zLiDeP фракцияси аъзоси Мавлуда Ходжаева**. — Бу эса таълим, соғлиқни сақлаш, аҳолини мақсадли ижтимоий қўллаб-қувватлаш, бюджетдан маблағ олувчиларнинг иш хақи, пенсия, стипендия ва нафақалар ҳамда биринчи даражали тўловларни ўз вақтида молиялаштириш, бюджет маблағларининг газна ижросини таъминлаш, уларнинг самардорлигини оширишда муҳим омил бўлди.

Мамлакатимиз иқтисодиёти рақобатбардошлигини ошириш, саноат тармоқларини модернизациялаш, ташқи бозорда харидориг бўлган маҳсулот ишлаб чиқариш борасидаги чора-тадбирлар натижасида ҳисобот даврида мамлакатимизда 493 та янги корхона экспорт фаолиятига жалб этилиб, улар томонидан 485 млн. доллар миқдоридagi маҳсулот хорижа сотилди. Шу-

нингдек, маҳсулот ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш борасида олиб борилаётган ишлар туфайли мамлакатимизда олти ой давомида 585 турдаги янги маҳсулотлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилганлиги, 7,5 миңдан зиёд хизмат кўрсатиш ва сервис объекти ташкил этилганлиги

муҳим аҳамият касб этди. Фракция аъзолари таъкидлаганидек, иқтисодиёт тармоқлари ва соҳаларини ривожлантиришнинг ўрта муддатли тасдиқланган дастуралини амалга оширишни тезлаштириш, янги ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш,

кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришга қаратилган инвестициявий иқлим ва ишбилармонлик муҳитини таркомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирларни амалда жорий этиш, мамлакат экспорт салоҳиятини мустақамлаш, кичик бизнес ва хусусий тадбир-

корликни ривожлантириш, пировардида мамлакат аҳолисининг иш билан бандлиги ва даромадларининг ўсишига эришиш Ўзбекистон иқтисодиётининг янада барқарор ривожланишини таъминлашнинг муҳим жиҳати ҳисобланади.

Юқоридagилар билан бир қаторда ҳисобот даврида айрим бюджет муассасаларида маблағларнинг мақсадсиз сарфланиши, уларнинг ноқонуний ишлатилиши билан боғлиқ молиявий ҳуқуқбузарликларга йўл қўйилаётганлиги, шунингдек, баъзи тармоқларда тўлов интизомига риоя этилмаётганлиги оқибатида дебиторлик ва кредиторлик, айниқса, бюджет олдидagi боқиманда қарздорликларнинг мавжудлиги муҳокамалар чоғида депутатлар томонидан кўрсатиб ўтилди. Бюджет маблағларидан самарали фойдаланиш ҳамда жойларда қонунлар ижросини тўлиқ таъминлаш бўйича амалий тақлифлар баён этилди.

Йиғилиш якунида O`zLiDeP фракцияси Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 2015 йилнинг I ярмидаги ижроси тасдиқланган парламентараметрлар, айниқса, Ўзбекистон Республикаси Бюджет кодексини талабларига мос келди.

Зафар ХАНИЯЗОВ, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати, O`zLiDeP фракцияси аъзоси

Президентимиз Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг йигирма тўрт йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги нутқида мамлакатимиз ер юзидagi энг тез суръатлар билан ривожланаётган давлатлар орасида бугун бешинчи ўринни эгаллагани ва сўнгги ўн бир йил давомида ялпи ички маҳсулотимизнинг ўсиш ҳажми 8 фоздан юқори бўлиб келаётганининг ўзи барчанинг ҳаваси ва ҳайратини уйғотиши табиғийлигини алоҳида таъкидлади.

Бунинг асосида чуқур ва пухта ўйланган, машхур беш тамойилга асосланган «Ўзбек модели» турганлиги бугунги кунда жаҳон ҳамжамияти томонидан тан олин-

моқда. Юксак эътироф замирида эса аниқ кўрсаткичлар мужассам экани ҳеч кимга сир эмас. Мисол учун, 2015 йилнинг I ярмида иқтисодиётга Давлат бюджетидан 1 684,7 млрд. сўм ёки 2014 йилнинг мос даврига нисбатан 17,7 фоиз кўп маблағ сарфланганини олайлик. Шундан 1 139,8 млрд. сўми қишлоқ ва сув хўжалигини қўллаб-қувватлаш, 131,9 млрд. сўми геология-қидирув ишларига йўналтирилган.

Сугориладиган ерларнинг мелiorатив ҳолатини яхшилаш жамғармасининг даромадлари прогнозага нисбатан 99,5 фоиз, яъни 144,2 млрд. сўми ташкил этди. Бу борадаги тадбирларнинг ўз вақтида амалга оширилиши

натижасида 284,4 миң гектардан зиёд майдоннинг мелiorатив ҳолати яхшиланиши кутилмоқда.

Умуман, Юртбошимизнинг мамлакатни 2014 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2015 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишлари, ўз навбатида, иқтисодиётнинг ўрта муддатли ривожлантириш дастурларини давом эттириш, асосий макроиқтисодий кўрсаткичларнинг ижобий ўсиш суръатларини сақлаш, барча соҳа ва тармоқларни янада тараққий эттириш учун мустаҳкам асос бўлиб хизмат қилаёттир.

Мухтасар айтганда, Давлат бюджетининг 2015 йилнинг I ярмидаги ижроси тасдиқланган парламентараметрлар, айниқса, Ўзбекистон Республикаси Бюджет кодексини талабларига мос келди.

Коллежда «Бир дарча» маркази

Мамлакатимизда касб-хунар коллежлари битирувчиларнинг бандлигини таъминлаш, уларнинг меҳнат бозорига ўз ўрнини топишига янада қулай шароит яратиш мақсадида айрим қонун ҳужжатларига, жумладан, «Аҳолини иш билан таъминлаш тўғрисида»ги қонунга ўзгартириш ва қўшимчалар киритилди. Бу, ўз навбатида, битирувчиларни ишга жойлаштириш билан боғлиқ ҳуқуқий асосларнинг мустақамлашини таъминлайди. Бинобарин, барча жойда бўлгани каби Сирдарё вилоятида ҳам ўрта махсус касб-хунар коллежи битирувчиларнинг бандлигини таъминлашга давлат сиёсатининг устувор йўналиши сифатида жиддий эътибор қаратилмоқда.

Мирзаобод ижтимоий-иқтисодий касб-хунар коллежида бўлиб ўтган йиғилиш ҳудди шу мавзуга бағишланди. Унда вилоят, туман ва шаҳар ҳокимларининг ижтимоий-иқтисодий ҳамда хотин-қизлар масалалари бўйича ўринбосарлари, тижорат банлари, бандликка кўмаклашиш марказлари, давлат солиқ инспекциялари раҳбарлари, «Маҳалла» хайрия жамоат фонди туман ва шаҳар бўлиналари раислари, касб-хунар коллежлари ва академик лицейлар директорлари, ота-оналар иштирок этишди. Йиғилиш давомида вилоятдаги тижорат банлари томонидан ўтган ўқув йили давомида 955 нафар битирувчига 4 миллиард 33 миллион сўмлик имтиёзли кредит ажратилганлиги таъкидланди. Кредит маблағларининг асосий қисми чорвачилик, паррандачилик, янқа тадбиркорлик каби соҳаларга йўналтирилиб, ёшларнинг бандлиги таъминланган.

2014-2015 ўқув йили битирувчиларнинг 3101 нафари тадбиркорлик соҳасини танлаган. Бу йигит-қизларга тижорат банлари томонидан 16 миллиард 185 миллион сўмлик кредитлар ажратилган. Мазкур коллежда ёшларни касбга йўналтириш, бандлигини таъминлашга кўмаклашиш мақсадида «Бир дарча» маркази ташкил этилди. Йиғилишда бундай марказларни вилоятдаги барча касб-хунар коллежларида ташкил этиш юзасидан тавсиялар берилди.

Дилора ЭСОНОВА.

Хусусий мулк ҳуқуқи — устувор

Раҳимжон ҲАКИМОВ, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати, O`zLiDeP фракцияси аъзоси

Мамлакатимизда мустақил йилларида хусусий мулк дахлсизлигини таъминлашнинг ишончли ҳуқуқий асосларини яратиш мақсадида кенг қамровли ишлар амалга оширилди. Конституциямизда хусусий мулк дахлсиз ва давлат ҳимоясида эканлиги, мулкдор фақат қонунда назарда тутилган ҳолларда ва тартибдагина мулкидан махрум этилиши мумкинлиги ҳақидаги устувор қоидаларнинг белгилаб қўйилганлиги бу борада муҳим аҳамият касб этмоқда.

лар ва бевосита манфаатдорлик даражаси, ўзининг ишлаб чиқариш ва молиявий фаолиятининг якуний натижаси учун масъулият ҳисси бутунлай бошқача эканлиги исбот талаб этмас ҳақиқатдир. Президентимиз Ислом Каримов мамлакатни 2014 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2015 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги маърузасида қайд этганидек, хусусий мулк ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш йўлида ҳали-ҳануз турли маъмурий қонуний манфаат ҳамда ҳуқуқлари бузилаётгани билан боғлиқ қўллаб-қувватлаш мисолларини келтириш мумкин. Бинобарин, хусусий мулкдорларнинг қонуний

ни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этишга қаратилган ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунчи долзарб аҳамиятга эгадир. Мазкур қонун орқали Ўзбекистон Республикаси Жиноят, Жиноят-процессуал, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги, Фуқаролик, Ер, Уй-жой, Солиқ кодексларига, шунингдек, «Деҳқон хўжалиги тўғрисида», «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида», «Хусусий мулкни ҳимоя қилиш ва мулкдорлар ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида»ги каби 40 дан ортиқ қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритилди. Тадбиркорлик фаолиятига тўсиқлик қилганлик, қонунга хилоф равишда аралашганлик ҳамда ҳўжалик юритувчи субъектларнинг ҳуқуқлари ва қонуний

лат органлари ва бошқа органларнинг, фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг қарорлари, улар мансабдор шахсларнинг қилиши янада кучайтириш, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этишга қаратилган яна қўллаб-қувватлаш ва имтиёзлар мустаҳкамлаб қўйилди. Мазкур қонун Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати — Ўзбекистон Либерал-демократик партиясининг асосий электорати бўлмиш кичик бизнес ва хизмат кўрсатиш соҳаси ходимларини манфаатларига тўла мос келди. Қолаверса, қонун қоидалари партияимизнинг бозор ислохотларини қурашатириш, иқтисодиётни либераллаштириш ва рақобатбардошлигини ошириш, қонун устуворлигини таъминлаш, суд-ҳуқуқ тизимини янада либераллаштириш соҳасидаги устувор вазифалари билан ҳамохандир.

Бугунги кунда Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги O`zLiDeP фракцияси аъзолари — депутатлар олдида мазкур қонун нормаларини кенг аҳоли қатламлари, аввало, тадбиркорлар ва фермерлар ўртасида тарғиб қилиш, тушунтириш вазифаси турибди. Зеро, ушбу ҳужжатнинг самарали ижро этилиши мамлакатимизда хусусий мулк ҳуқуқининг кучли юридик кафолатлари тизимини яратиш орқали кичик бизнесни янада ривожлантириш баробарида жамиятдаги барқарорликнинг мустаҳкам асоси ҳисобланган мулкдорларнинг синфининг сафини кенгайтиришга хизмат қилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг учинчи ялпи мажлисида демократик ислохотларнинг бугунги талабларидан келиб чиқиб, фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқ ва манфаатлари кафолатларини янада кучайтиришга қаратилган бир қанча қонунлар маъқулланди. Эндиликда уларнинг маз-

мун-моҳиятини аҳолининг барча қатламларига етказиш, бу борада жойларда тарғибот ишлари самарадорлигини ошириш тақозо этилмоқда. Зеро, кўриб чиқилган муҳим масалалар юртимизда амалга оширилаётган ислохотларнинг ҳуқуқий асосини янада мустаҳкамлашга хизмат қилиши билан аҳамиятлидир

Инсонпарварлик тамойилларининг ҳуқуқий асослари мустаҳкамланмоқда

Тоҳир БАХРОНОВ, Олий Мажлис Сенати аъзоси, Бухоро халқаро аэропорти директори

Сенат мажлисида 11 та масала, жумладан, 6 та қонун муҳокама этилди. Мазкур қонунларнинг иккитаси янгидан, биттаси янги тахрирда ишлаб чиқилган. Иккита қонун эса амалдаги айрим қонунларга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш, айримларини ўз кучини йўқотган деб топиш, битта қонун халқаро баённомани ратификация қилиш тўғрисида экани диққатга сазовор.

Мамлакатимизда социал-иқтисодий, ижтимоий-сиёсий ислохотларни янада чуқурлаштириш ҳамда фуқаролик жамиятини шакллантиришга кўмаклашувчи норматив ҳужжатлардан бири «Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига хусусий мулкни, тадбиркорлик субъектларини ишончли ҳимоя қилиши янада кучайтиришга, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этишга қаратилган ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги қонундир. Шубҳасиз, ушбу ҳужжат юртимизда кичик бизнес фаолият юритиши кафолатлари янада мустаҳкамлашни, аҳолининг бандлик даражаси ошишига O`zLiDeP фракцияси аъзолари — депутатлар олдида мазкур қонун нормаларини кенг аҳоли қатламлари, аввало, тадбиркорлар ва фермерлар ўртасида тарғиб қилиш, тушунтириш вазифаси турибди. Зеро, ушбу ҳужжатнинг самарали ижро этилиши мамлакатимизда хусусий мулк ҳуқуқининг кучли юридик кафолатлари тизимини яратиш орқали кичик бизнесни янада ривожлантириш баробарида жамиятдаги барқарорликнинг мустаҳкам асоси ҳисобланган мулкдорларнинг синфининг сафини кенгайтиришга хизмат қилади.

фаолияти тўғрисида», «Фаолиятнинг айрим турларини лицензиялаш тўғрисида», «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги қонунларга ўзгартиш ва қўшимчалар киритилди. Айниқса, тадбиркорлик фаолиятига тўсиқлик қилганлик ва ноқонуний аралашганлик учун давлат, ҳуқуқни муҳофаза қилиш ва назорат қилувчи органлар мансабдор шахсларининг жавобгарлигини кучайтириш бўйича аниқ меъёрларнинг белгилаб қўйилганлигини алоҳида таъкидлаш жоиз.

Сенатнинг учинчи ялпи мажлисида атрофича муҳокама этилган ва маъқулланган «Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги қонун мамлакатимиз суд-ҳуқуқ соҳасида амалга оширилаётган ислохотларга янгича қўлама бахш этди. Юртимиз жиноят қонунчилигига киритилаётган озодликни чеклаш тарихисиндаги жазо тури ўз ноқонуний хатти-ҳаракатларидан қаттиқ пушаймон бўлиб, тузалми йўлига ўтган шахсларга берилган имкониятдир.

Амалдаги қонун ҳужжатларига киритилган ўзгартиш ва қўшимчалар мамлакатда қонунчилик ва ҳуқуқ-тартиботни, хавфсизлигини таъминлаш, инсон ҳуқуқи ва эркинликларини ишончли ҳимоя қилиш тизимининг самарадорлигини оширишга кўмаклашади.

Сенат мажлисида, шунингдек, жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришнинг ташкилий-ҳуқуқий асосларини янада такомиллаштириш, юртимизда санитария-эпидемиологик осойишталикни таъминлашнинг давом эттириш, касалликларнинг олдини олиш тизимини ривожлантириши назарда тутувчи қонунлар ҳам маъқулланди. Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги, Солиқ, Меҳнат, Фуқаролик, Фуқаролик-процессуал, Хўжалик-процессуал, Уй-жой ва Ер кодексларига, шунингдек, «Фермер хўжалиги тўғрисида», «Деҳқон хўжалиги тўғрисида», «Хўжалик юритувчи субъектларнинг шартномавий ҳуқуқий базаси тўғрисида», «Баҳолаш

ижро этиш юзасидан амалга ошириб келинаётган аниқ чора-тадбирлар натижасида бугунги кунда мамлакатимизда мазкур йўналишда осойишталик таъминланмоқда. Бироқ хозирги пайтда давлатлараро иқтисодий, ижтимоий ва маданий алоқаларнинг жадал ривожланаётгани ҳамда глобал ўзгаришлар шароитида ижтимоий муносабатларнинг тараққий топиши аҳоли саломатлиги хавфсизлигини таъминлашнинг ҳуқуқий механизмларини такомиллаштириш заруратини кун тартибига қўймоқда. Тилга олинган қонун эса ушбу соҳада профилактика тадбирларини ўтказишда санитария-гигиена меъёрлари ва қоидаларига риоя қилишини барқарор тизимини яратишга хизмат қилиши билан диққатга молик.

Сенаторлар таъкидлаганидек, кўриб чиқилган барча қонунлар, қизгин муҳокама қилинган масалалар замирида яна — иқтисодиётимиз барқарорлиги, халқимизнинг фаровонлиги мақсади мужассам. Эътиборлиси, муҳокама этилган қонунлар Президентимизнинг Олий Мажлиси Сенатининг биринчи мажлиси ҳамда парламент палаталарининг қўша мажлиси, шунингдек, Вазирлар Маҳкамасининг мамлакатимизни 2014 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2015 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг устувор йўналишларига бағишланган мажлисидаги маърузасида баён этилган вазифаларнинг рўёбга чиқишига кўмаклашади.

Хулоса ўрнида таъкидлаш жоизки, истиқболнинг илк йилларида илгари сурилган «Ислохот ислохот учун эмас, балки инсон учун, унинг манфаатлари, фаровон ҳаёти учун» деган тамойил жамиятимиз ҳаётига изчиллик билан татбиқ қилинмоқда. Мустақиллик даврида барча жабҳаларда амалга оширилаётган ислохотларга назорат ташласак, ушбу инсонпарвар тамойилга қатъий амал қилинаётганини яққол кўриш мумкин. Юқорида баён қилинган қонунлар эса унинг ҳуқуқий асосларини янада мустаҳкамлайди.

ИСЛОҲОТ

САФДОШИМИЗ — ЎЗБЕКИСТОН ҚАҲРАМОНИ

КАТТА ЭЪТИБОР, ЭЪТИРОФ ВА ЭЪЗОЗ ХУСУСИДА МУХТАСАР МУЛОҲАЗАЛАР

Эзуликни дилига жо этиб, ҳалол меҳнат қилганлар ҳеч қачон кам бўлмайдилар. Аксинча, эл орасида обрў топиб, юксак унвонларга мушарраф бўладилар. Партиядошимиз — халқ депутатлари Самарқанд вилоят кенгашидаги О'зЛиДеР депутатлик гуруҳи раҳбари, Каттакўргон туманидаги «Ҳосил» фермер хўжалиги бошлиги Аваз Ҳосилов ана шундай юртдошларимиздан бири. Мустақиллигимизнинг 24 йиллиги арафасида унинг фидойи меҳнатига юксак баҳо берилиб, «Ўзбекистон Қаҳрамони» унвонига муносиб топилди. Хушбар нафақат ақинлари, балки барча самарқандликларнинг, айниқса, либерал-демократларнинг қалбини қувончга тўлдирди.

— Очиги, бундай юксак эътирофдан жуда қаттиқ ҳаяжонландим, — дейди Аваз Ҳосилов. — Бу нафақат менга, балки мустақил диёримиз равнақига муносиб ҳисса қўшаётган барча фермерларга

Зиммасига нафақат ўзининг хўжалиги, балки вилоятдаги ўн мингга яқин фермернинг бошини қовуштириб, муаммолари ечимини излаш масъулияти ҳам юкланган

Берилган юксак баҳодир. Негаки, бугунги фермер ерга шунчаки даромад манбаи сифатида эмас, ота-боболаримиздан мерос она-заминнинг ҳар бир қаричига фарзандлик меҳри, қалб қўрнин бахшида этмоқда. Эришаётган улкан ютуқлар замирида эса мамлакатимизда ер эгасига бўлган ишонч, яратилган шароит ва шаҳсан Юртбошимиз томонидан берилган алоҳида эътиборнинг амалдаги ифодаси мужассам.

Аваз ака деҳқон фарзанди. Болалиги ота-онасига кундалик юмушларда кўмак бериш билан ўтган. Мактабда аъло баҳоларга ўқиган. Талабалик йиллари ҳам тиришқоқлиги билан устозлари эътиборига тушган. Агроном дипломи билан қишлоққа қайтиб, бор иқтидорини саховатли замин парваришига қаратган. Истиклол шарофати билан мамлакатимизда ер асл эгаларига топширилган бошлаганда фермерликни ихтиёр этганларга давлат ва жамоа хўжаликларининг майдонлари ажратилган. Ўз ерига эга бўлиш нима эканлигини Аваз агроном яхши биларди. Шу боис Қорадарё соҳилидаги тошлоқ ер ажратилганида ҳам сира иккиланмади. Зар қадрини заргар билади, деганларидек, мақсади қандай ҳолатда бўлмасин, ўз ерига эга бўлиш эди. Дастлабки йиллари яхши ҳосил ололмаганида ҳам тушқунликка тушмаган. Мухими — ўз мулки бор. Меҳнатидан қочмас, яқин йилларда энг серҳосил замин айланishiга мутахассис сифатида ишончи комил эди.

2012 йилда 56,6 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 58,6 центнер пахта, 96 центнер галла олинган бўлса, ўтган йили 60 центнердан пахта, 111 центнердан ошириб сара дон йиғиб олинди.

— Ота-онам колхозчи эдилар, — дейди Аваз ака. — Уйдан кўра далада кўпроқ бўлишса-да, касалари оқармаган.

Ҳалол меҳнат эр йиғитга ҳаммиша омад келтиради. Бугун Аваз Ҳосилов вилоятнинг энг олди фермерларидан бири. Ижтимоий-сиёсий фаолиятда ҳам барчага ўрнак. Президентимизнинг 2012 йилдаги «Ўзбекистонда фермерлик фаолиятини ташкил қилишни янада тақомиллаштириш ва уни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармони асосида вилоятда ташкил этилган фермерлар кенгашига раис этиб тайинлангани боиси ҳам ана шунда. О'зЛиДеР фаоли, халқ депутатлари Самарқанд вилоят кенгашида партия гуруҳи раҳбари сифатида олиб бораётган кенг қўламли фаолияти ҳам ибратга лойиқдир.

Зиммасига нафақат ўзининг хўжалиги, балки вилоятдаги ўн мингга яқин фермернинг бошини қовуштириб, муаммолари ечимини излаш масъулияти ҳам юкланган, — дейди Самарқанд вилоят Фермерлар кенгаши бош мутахассиси, О'зЛиДеР фаоли Насиба Тешаева. — Вазифасини сидқидилдан бажарганларни рағбатлантиришни ҳам жойига қўяди. Масалан, оддий хўжаликларни кўп тармоқликка айлантириш дастурини тайёрлаш кезлари ярим кечагача ишлаган тайларимиз ҳам бўлди. Аваз аканинг ўзи биз билан биргаликда кеча-кундуз тинмасдан ишладилар. Ҳар бир фермер фаолиятига алоҳида-алоҳида ёндашган ҳолда хизмат кўрсатиш тури, ишлаб чиқарадиган маҳсулотлари ва бу мақсадларга сарфлайдиган маблағлари манбаи ҳамда микдори пишиқ-пухта ишлаб чиқилди. Ушбу ҳужжатни республикада биринчилардан бўлиб раҳбариятга тақдим этганимиздан сўнг барчамизни бирдай муқофотладилар. Бугун вилоятимизда 2 минг 872 та кўп тармоқли фермер хўжалиги фаолият юритапти. Уларда 10 минг 478 та янги иш ўрни яратилди.

Кўпга бош бўлиш, ўз сазой-ҳаракатлари билан мудом ўрнак кўрсата билиш осон эмас, албатта. Бунинг учун соҳани яхши билишнинг ўзи камлик қилади. Одамлар билан тиллаша олиш, уларнинг дард-уйларини ўзиникидай қабул қила олганларига эл назарига тушади. Хурмат-эъзога сазовор бўлади. Олқиш олади.

Аваз Ҳосилов ана шундай хислатларга эга замондошларимиздан.

Мухаббат РАВШАНОВА, «XXI asr»

ПАРТИЯВИЙ ЛОЙИҲА САМАРАСИ

О'зЛиДеР Сиёсий Кенгаши Ижроия қўмитаси томонидан Оҳангарон туманида «Соғлом оила — мустақам оила» партиявий лойиҳаси доирасида «Оила соғлом экан — жамият мустақам, жамият мустақам экан — мамлакат барқарордир» мавзусида давра суҳбати ташкил этилди

Зиёдулла МҲМИНОВ, «XXI asr»

Тадбиркор ва фермер аёллар, халқ депутатлари маҳаллий кенгашларидаги О'зЛиДеР депутатлик гуруҳлари аъзолари иштирок этган тадбирда мамлакатимизда оналик ва болаликни муҳофаза-лаш, хотин-қизлар саломатлигини сақлашга катта эътибор қаратилаётгани боис Ўзбекистонда аёлларнинг умр кўриш давомийлиги 67 ёшдан 75 ёшга ошгани алоҳида таъкидланди.

— Биз бу каби тадбирларни юртимизнинг барча вилоятларида ўтказаямиз, — деди О'зЛиДеР Сиёсий Кенгаши Ижроия қўмитаси раиси ўринбосари Мухлиса Акрамова. — Мазкур лойиҳа доирасида республикамиз бўйича 2011-2015 йиллар мобайнида 2 мингга яқин тадбир уюштирилиб, уларда 30 мингдан ортиқ хотин-қиз бепул тиббий кўриқдан ўтказилди. Эъти-

борли жиҳати, О'зЛиДеРнинг қайси бир лойиҳаси бўлмасин, Оҳангарон туманида доимо масъулият билан ёндашилган ва шунга яраша натижа бўлган. Масалан, «Оилавий тадбиркорликдан — мустақам оилага» лойиҳасида ҳам оҳангаронликлар нафақат ўз оилалари, балки кўни-қўшилар, ёшларни ишга жалб этган ҳолда янги иш ўринлари яратишарди. Бугунги тадбир қишлоқда яшаб меҳнат қилаётган, оила ташвишлари билан банд бўлган хотин-қизлар саломатлигини сақлашга қаратилганлиги, кўрик баҳона аёллар билан туман тиббиёт бирлашмаси вакиллари, партия фаоллари иштирокида дилдан суҳбат ўтказилгани эътиборга молик.

— Партияимизнинг ушбу лойиҳаси, унинг мақсад ва вазифалари билан яхши танишимиз, — дейишди «Эртошсой-сервис» хусусий корхонаси раҳбари Ҳа-

биба Минглиева ҳамда «Равшан шодлик зибеси» фермер хўжалиги раиси Тожинисо Равшанова. — О'зЛиДеРнинг мазкур лойиҳани ташкил этгани ва уни жойларда ҳаётга татбиқ этаётгани, аёллар саломатлигини сақлашга қаратилган эътиборнинг яна бир натижаси деб биламиз.

— Бунинг бошқа тадбирларимиздан фарқи шундаки, суҳбат «очик эшиклар» тарзида ўтказилди, — дейди О'зЛиДеР Тошкент вилояти кенгаши Аёлларнинг сиёсий фаоллиги, жамиятдаги ўрни ва мавқеини ошириш бўлими мудирини Муяссар Жамолдинова. — Сабаби, биз одамлар орасидамиз.

«Мустақиллик туфайли мулкдор бўлдим»

Оҳангарон туманида О'зЛиДеР Сиёсий Кенгаши Ижроия қўмитаси томонидан шу мавзуда ташкил этилган давра суҳбатида Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги партия фракцияси аъзолари, тижорат банклари вакиллари, ёш тадбиркорлар, олий ва ўрта махсус таълим муассасалари битирувчилари фаол қатнашди

Шухрат РАҲИМОВ, «XXI asr»

Бинобарин, унда асосий эътибор О'зЛиДеР Сайловолди платформаси ва 2015-2019 йилларга мўлжалланган Ҳаракат дастурида ёшларни иш билан таъминлаш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик, хизмат кўрсатиш соҳаларини ривожлантириш бўйича белгилаб олинган устувор вазифалар ижросини таъминлашда «Ёшлар қаноти» амалга ошираётган ишлар ҳамда галдаги режаларга қаратилди.

Очик мулоқот давомида партиянинг банк-молия муассасалари билан ҳамкорликда ишлаб чиққан чора-тадбирлари ҳақида сўз юритилиб, тадбиркорлик лойиҳаларини молиялашти-

ришнинг ҳуқуқий асослари ҳамда кредитларни расмийлаштириш жараёнлари хусусида батафсил маълумот берилди. Президентимизнинг «Таълим муассасалари битирувчиларини тадбиркорлик фаолиятга жалб этиш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги фар-

монига мувофиқ 2010-2014 йилларда тижорат банклари томонидан касб-ҳунар коллежлари битирувчиларига 423,2 млрд. сўм миқдорида имтиёзли кредитлар ажратилган бўлса, 2014 йилнинг ўзида ушбу кўрсаткич 200,9 млрд. сўмни ташкил этгани алоҳида таъкидланди. Айниқса, касб-ҳунар коллеж-

лари битирувчиларининг бизнес-режаларини ҳаётга татбиқ этишга жиддий эътибор берилмоқда. Хусусан, 2015 йилнинг биринчи ярмида мазкур йўналишга 133,2 млрд. сўм миқдорида кредитлар ажратилган бўлиб, ўтган йилнинг мос даврига нисбатан қарийб 1,7 баробар кўпдир.

— Партияимиз қатор йиллардан бери тижорат банклари билан ҳамкорликда ёш ишбилармонларни қўллаб-қувватлаб келмоқда, — дейди О'зЛиДеР Оҳангарон туман кенгаши раиси Шавкат Комилов. — Уларнинг тадбиркорлик соҳасидаги билим ва кўникмаларини ошириш, бизнес-режаларини рўйбга чиқариш, коллеж битирувчиларига ўз ишини очиб учун кредит маблағлари

ажратиш масалалари ана шу йўналишдаги фаолиятимизнинг асосини ташкил этади. Бунда истиқболли лойиҳалар ўзига хос аҳамият касб этапти.

Мисол учун, 2010 йилдан буён ўтказиб келинаётган «Диплом билан — бизнесга» лойиҳасини олайлик. Кейинги беш йил мобайнида мазкур лойиҳада иштирок этган 9 минг нафар касб-ҳунар коллежи ҳамда олий ўқув юртлари битирувчиларининг билимлари оширилди. Бугунги кунда лойиҳанинг 4 минг нафарга яқин иштирокчиси тижорат банкларидан жами 17 миллиард сўм миқдорида имтиёзли кредит олган ҳолда тадбиркорлик билан шуғулланмоқда. Аҳамият-лиси, улар 10 мингдан зиёд янги иш ўрни яратишди.

— Мен О'зЛиДеРнинг «Диплом билан — бизнесга» лойиҳасида муваффақиятли иштирок этиб, 50 млн. сўм миқдоридаги имтиёзли кредит олиш ҳуқуқини берадиган сертификатни қўлга киритганим, — дейди Жавлонбек Ёқубов. — Бугунги кунда 14 турдаги маҳсулот ишлаб чиқаришни йўлга қўйганимиз.

О'зЛиДеР матбуот хизматининг маълум қилишича, тадбир иштирокчилари оҳангаронлик ёшларга тадбиркорликни йўлга қўйишда яқиндан кўмак бериш, ишбилармонликка оид кўникмаларини янада бойитиш ҳамда бизнес-режалар тузишда кўмаклашиш мақсадида ташкил этилган бизнес-клубга ташриф буюриб, унинг фаолияти билан ҳам яқиндан танишдилар.

«ХАВФСИЗ ИНТЕРНЕТ»:

Жаҳолатга қарши маърифат

О'зЛиДеР Сиёсий Кенгаши Ижроия қўмитаси Ёшлар билан ишлаш бўлими тизимли тадбирларнинг таъсирчанлигини оширишга жиддий эътибор қаратмоқда. Хусусан, Тошкент ирригация ва мелiorация институтида «Интернет хавфсизлиги ва ёшларда мафқуравий иммунитетни шакллантириш» мавзусида ташкил этилган давра суҳбатини ана шундай жонли мулоқотлар сирасига киритиш мумкин

Ўз мухбиримиз

Партиявий лойиҳанинг қизиқарли кечганини унда Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги О'зЛиДеР фракцияси аъзолари, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги мутахассислари фаол иштирок этгани ҳам кўрсатиб турибди.

Алоҳида таъкидланганидек, бугунги глобаллашув жараёнларида ёшлар интернет билан ҳамнафас тарзда улғаймоқдалар. Бунинг юртимизда сўнгги ўн йил ичида интернетдан фойдаланувчилар сони ўн бараварга (асосан ёшлар ҳисобига) ошгани ҳам таъкидлайди. Кўрсаткичлардаги жадал ўсишга эътибор беринг: 2007 йилда Ўзбекистонда интернетдан фойдаланувчилар 1 миллион нафарни ташкил этган бўлса, ҳозир 10 миллион нафардан зиёд. Бу эса мамлакатимиз аҳолисининг қарийб 32 фоизи демакдир.

Бинобарин, ёшларни глобал тармоқдаги бузғунчи контентдан ҳимоя қилиш, интернет маданиятини шакллантириш, ҳаётга теран қарайдиган маънан етук, баркамол авлодни тарбиялаш, уларни ахборот маконидида таҳдид ва хуружлардан асраш, турли веб-сайтлар орқали кириб

келаётган ёт фояларнинг олдини олиш мақсадида О'зЛиДеР томонидан амалга оширилаётган «Хавфсиз интернет» лойиҳасининг нақадар долзарб аҳамиятга эга эканини англаш қийин эмас.

— Мамлакатимизда мустақилликнинг дастлабки йилларидаёқ миллий ахборот тизимларини шакллантириш, ахборотлаштириш соҳасини ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солишга алоҳида эътибор қаратилди, — дейди Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги О'зЛиДеР фракцияси аъзоси Расул Кушербаев. — Интернет хизматларини ривожлантириш, фуқароларнинг ахборотга нисбатан ошиб бораётган талаб-эҳтиёжларини қондириш мақсадида ўнлаб қонун ҳужжати қабул қилинди.

Тадбир ташкилотчиларининг қайд этишича, лойиҳа доирасида шу кунгача миллий ахборот ресурслари сифатини ошириш, интернетнинг миллий сегментида ёшлар таълими ва билимининг ривожлантириш бўйича республикамизнинг барча ҳудудларида давра суҳбатлари, семинар-тренинглари ўтказиб келинаётганлиги ўзининг ижобий самарасини бермоқда.

— Ёшларда интернетдан оқилон фойдаланиш кўникмаларини шакллантиришга қаратилган саъй-ҳаракатларимиз ўз самара-

сини беришига аминман, — дейди О'зЛиДеР Сиёсий Кенгаши Ижроия қўмитаси Ёшлар билан ишлаш бўлими мудирини Бегмат Очлов. — Партияимиз илгари сураётган «Хавфсиз интернет» лойиҳаси доирасида интернетдан фойдаланувчиларда ахборот оқимини соғлом таҳлил қила олиш, бошқача айтганда, оқ-қорани танишни ўргатишдек эзу мақсад мужассамдир. Бизнинг вазифамиз эса мазкур лойиҳанинг мазмун-моҳиятини ёшларимизга атрафлича тушунтиришдан иборат. Бу борада республикамизнинг барча ҳудудларида лойиҳа доирасида махсус сўровномалар ўтказдик. Унда ёшларимиз зўр қизиқиш ва иштиёқ билан иштирок этдилар.

Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги билан ҳамкорликда партиявий қўшма қарор қабул қилиш ва ёшларда «ахборот хуруж»ларига нисбатан меҳди-иммунитетни шакллантиришга қаратилган амалий тақлифлар ишлаб чиқиш ва методик қўлашма сифатида чоп этиш режалаштирилган. Электрон ҳамда китоб шаклида чоп этиладиган қўлашмалар олий ва ўрта махсус таълим муассасаларига тарқатилди.

Тадбир давомида интернет хавфсизлигини таъминлаш юзасидан соҳа мутахассислари ҳамда депутатларнинг маърузалари тингланди. Очик мулоқотда катта қизиқиш билан қатнашган ёшлар муҳокама этилаётган мавзуда ҳақидаги фикр-мулоҳазаларини билдириб, медиамаданият ҳамда медиасаводхонликни ошириш борасидаги ўз тақлифларини ўртага ташлашди.

— Тенгдошларим интернетнинг ижобий ва салбий жиҳатларини яхши англаётганлари қувонарлидир, — дейди Тошкент ирригация ва мелiorация институти 2-босқич талабаси Фуқрат Юсупов. — Лекин айрим ёшлар

интернет орқали зарарли оқимларнинг фоялари таъсирга тушиб, уларнинг ортидан эргашиши мумкинлиги ҳам ҳеч кимга сир эмас. Ана шундай нохуш ҳолатлар юзга келмаслиги учун ёшлар ўртасида интернет маданиятини тўғри шакллантиришни тарғиб қилувчи форумларни кўпроқ ўтказиш мақсадга мувофиқ деб ўйлайман. О'зЛиДеР томонидан ташкил этилган «Хавфсиз интернет» лойиҳаси ёшларни янада уюшқоқликка, оғоҳликка қорлаши билан аҳамиятлидир. Зеро, Президентимиз таъкидлаганидек, жаҳолатга қарши фақат маърифат билан курашиш мумкин.

ПАРТИЯВИЙ ЛОЙИХАЛАР

Навқирон мулкдорлар баҳси

Навоий шаҳрида «Ёш фермер» кўрик-танловининг вилоят босқичи бўлиб ўтди. Ушбу тадбир O`zLiDeP Ўзбекистон Фермерлари кенгаши, республика Ўзбекистон фермерлари федерацияси, Савдо-саноат палатаси, АТ «Микрокредитбанк» ҳамда АТ «Агробанк» ҳамкорлигида имзоланган қўшма қарор асосида жорий йилда илк бора ўтказилаётган. Мамлакатимизда фермерлик ҳаракатини янада ривожлантириш, 18 дан 35 ёшгача бўлган шижоатли, изоланувчан, ташаббускор, қишлоқ инфратузилмасини ривожлантириш ва аҳоли турмуш фаровонлигини ошириш йўлида самарали меҳнат қилаётган ёш фермерларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, жамоат ишларидаги фаол иштирокчини рағбатлантириш мақсадида уюштирилётган танловда унга яқин навқирон мулкдор қатнашди.

Замин соҳиблари ўзлари бошқараётган фермер хўжаликларидан янги иш ўринлари яратиш, коллеж битирувчиларини тадбиркорлик фаолиятига жалб қилиш, қишлоқ ва маҳаллаларда ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш бўйича лойиҳалар тақдимоти, фермерлик бошқаруви, бухгалтерияси, иқтисоди, техник базаси ва бошқа бир қанча йўналишлар бўйича баҳсга киришди.

Дарҳақиқат, мамлакатимиз-

ФЕРМЕРЛАР – ИҚТИСОДИЁТИМИЗ УСТУНИ

Юртбошимиз Қашқадарё вилоятига навбатдаги ташрифи чоғида қишлоқ мулкдорларига ана шундай таъриф бердилар. Чиндан ҳам аграр соҳада амалга оширилаётган ислохотлар туфайли фермерлик ҳаракати тобора кенг қулоқ ёзмақда

Сайфулла ИКРОМОВ,
«XXI asr»

O`zLiDeP вилоят кенгаши раисининг биринчи ўринбосари Орзикул Шеров ҳамкор ташкилотлар билан биргаликда ташкил этилган «Ёш фермер» кўрик-танловини очар экан, юқоридаги жиҳатга алоҳида эътибор қаратди. У ушбу тадбир ёшларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш, уларни фермерлик ҳаракатига кенг жалб этиш, иқтисодий ва ҳуқуқий билимларини мустаҳкамлаш, мамлакат равнақи йўлидаги интилиш ҳамда изланишларини қўллаб-қувватлаш борасида муҳим аҳамият касб этишини таъкидлади.

Дарҳақиқат, мамлакатимиз-

«Ёш фермер» кўрик-танловининг Сирдарё вилоят босқичи бўлиб ўтди. Гулистон туманидаги «Орол неъматлари» фермер хўжалигида ўтказилган мазкур танловда 18 ёшдан 35 ёшгача бўлган илғор фермер хўжалиги раҳбарлари, иш юритувчи менежерлари иштирок этишди

Сирдарёдан Сарвиноз, Умиджон ва Жаҳонгир

Дилора ЭСОНОВА,
«XXI asr»

Танлов қатнашчилари учта шарт бўйича ўз билим ва кўникмаларини намойиш этдилар. Биринчи шартга асосан иштирокчиларнинг ўзи бошқараётган фермер хўжалигида ижтимоий-иқтисодий соҳада эришган натижалари, янги иш ўринлари яратиш, коллеж битирувчиларини фермерлик фаолиятига жалб этиш, қишлоқ ёки маҳалла ҳудудда ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш бўйича олиб бораётган ишларига баҳо берилди. Иккинчи ва учинчи шартларда эса фермерлик бошқарувидаги иқтисодий, ҳўжаликнинг иқтисоди, техник базаси, касаначилик каби қатор масалалар бўйича билим ва малакалари, нотўғри қобилиятлари синовдан ўтди.

Ёш фермер Турсунали Йўлхшиев Оқолтин туманидаги «Эркин Озод» фермер хўжалигининг раҳбари. 31,7 гектар ерга эга фермер бу йил 8 гектар майдонда ғалла ўстириб, режалар ортиги билан уддалади. Айни пайтда у бор имкониятини пахта топшириш шартномасини бажаришга қаратган.

Мирзаобод тумани, «Зар замин нур» фермер хўжалиги раҳбари Жаҳонгир Қодиров ўзининг пухта билим соҳиб, ташаббускор ва янгиликларга интилувчанлигини намойиш этди. 50 гектар ерда деҳқончилик қилаётган ёш фермер 7

да мавжуд ер-сув, моддий-техника ресурсларидан оқилона фойдаланиш, агросаноат тизимида замонавий инфратузилмани шакллантириш ҳисобига ишлаб чиқариш ҳажми кенгайиб, аҳолининг турмуш фаровонлиги юксалмоқда. Фермерлар эндиликда нафақат маҳсулот етиштириш, балки қишлоққа

Қишлоқ мулкдорлари пахта ва ғалладан улкан хирмон яратиб, юрт ободлиги ва тўқинчилигида муносиб ҳисса қўшаётдилар. Чунки барча шарт-шароит яратилган. Ҳозирги кунда воҳамизда 10 477 та фермер хўжалиги фаолият юритаятган бўлса, шундан 300 тасига навқирон авлод вакиллари раҳбарлик қилишмоқда.

саноатни олиб кириш орқали қўшимча иш ўринлари яратиш, ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш борасида ҳам салмоқли ютуқларга эришяпти. Бугун жойларда чорвачилик, интенсив боғдорчилик, паррандачилик, балиқчилик, асалари-чилик ва бошқа тармоқларда

истикболли лойиҳалар босқич-ма-босқич амалга оширилмоқда. Энг муҳими, фермерлар томонидан қайта ишланаётган маҳсулотлар нафақат ички, балки ташқи бозорда ҳам харидориги бўлиб бораётган. — Ишлайдиган замон келди, — дейди Қарши туманидаги «Сифат нур» фермер хўжалиги раиси Қасрбек Каримов. — Бунинг учун мустақилликдан ҳар қанча миннатдор бўлсак, шунча оз. Қишлоқ мулкдорлари пахта ва ғалладан улкан хирмон яратиб, юрт ободлиги ва тўқинчилигида муносиб ҳисса қўшаётдилар. Чунки барча шарт-шароит яратилган. Ҳозирги кунда воҳамизда 10 477 та фермер хўжалиги фаолият юритаётган бўлса, шундан 300 тасига навқирон авлод вакиллари раҳбарлик қилишмоқда.

Қатнашчилар қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини тайёрлаш, сақлаш, қайта ишлаш ва сотиш билан боғлиқ кооператив муносабатларни такомиллаштириш, ёш фермерларни

Умиджон Мавлонов ҳам вилоятдаги энг ёш фермерлардан. Ташкилот билан биргаликда ижтимоий-иқтисодий соҳада эришган натижалари, янги иш ўринлари яратиш, коллеж битирувчиларини фермерлик фаолиятига жалб этиш, қишлоқ ёки маҳалла ҳудудда ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш бўйича олиб бораётган ишларига баҳо берилди. Иккинчи ва учинчи шартларда эса фермерлик бошқарувидаги иқтисодий, ҳўжаликнинг иқтисоди, техник базаси, касаначилик каби қатор масалалар бўйича билим ва малакалари, нотўғри қобилиятлари синовдан ўтди.

Мирзаобод тумани, «Зар замин нур» фермер хўжалиги раҳбари Жаҳонгир Қодиров ўзининг пухта билим соҳиб, ташаббускор ва янгиликларга интилувчанлигини намойиш этди. 50 гектар ерда деҳқончилик қилаётган ёш фермер 7

Умиджон Мавлонов ҳам вилоятдаги энг ёш фермерлардан. Ташкилот билан биргаликда ижтимоий-иқтисодий соҳада эришган натижалари, янги иш ўринлари яратиш, коллеж битирувчиларини фермерлик фаолиятига жалб этиш, қишлоқ ёки маҳалла ҳудудда ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш бўйича олиб бораётган ишларига баҳо берилди. Иккинчи ва учинчи шартларда эса фермерлик бошқарувидаги иқтисодий, ҳўжаликнинг иқтисоди, техник базаси, касаначилик каби қатор масалалар бўйича билим ва малакалари, нотўғри қобилиятлари синовдан ўтди.

Умиджон Мавлонов ҳам вилоятдаги энг ёш фермерлардан. Ташкилот билан биргаликда ижтимоий-иқтисодий соҳада эришган натижалари, янги иш ўринлари яратиш, коллеж битирувчиларини фермерлик фаолиятига жалб этиш, қишлоқ ёки маҳалла ҳудудда ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш бўйича олиб бораётган ишларига баҳо берилди. Иккинчи ва учинчи шартларда эса фермерлик бошқарувидаги иқтисодий, ҳўжаликнинг иқтисоди, техник базаси, касаначилик каби қатор масалалар бўйича билим ва малакалари, нотўғри қобилиятлари синовдан ўтди.

Умиджон Мавлонов ҳам вилоятдаги энг ёш фермерлардан. Ташкилот билан биргаликда ижтимоий-иқтисодий соҳада эришган натижалари, янги иш ўринлари яратиш, коллеж битирувчиларини фермерлик фаолиятига жалб этиш, қишлоқ ёки маҳалла ҳудудда ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш бўйича олиб бораётган ишларига баҳо берилди. Иккинчи ва учинчи шартларда эса фермерлик бошқарувидаги иқтисодий, ҳўжаликнинг иқтисоди, техник базаси, касаначилик каби қатор масалалар бўйича билим ва малакалари, нотўғри қобилиятлари синовдан ўтди.

Умиджон Мавлонов ҳам вилоятдаги энг ёш фермерлардан. Ташкилот билан биргаликда ижтимоий-иқтисодий соҳада эришган натижалари, янги иш ўринлари яратиш, коллеж битирувчиларини фермерлик фаолиятига жалб этиш, қишлоқ ёки маҳалла ҳудудда ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш бўйича олиб бораётган ишларига баҳо берилди. Иккинчи ва учинчи шартларда эса фермерлик бошқарувидаги иқтисодий, ҳўжаликнинг иқтисоди, техник базаси, касаначилик каби қатор масалалар бўйича билим ва малакалари, нотўғри қобилиятлари синовдан ўтди.

Умиджон Мавлонов ҳам вилоятдаги энг ёш фермерлардан. Ташкилот билан биргаликда ижтимоий-иқтисодий соҳада эришган натижалари, янги иш ўринлари яратиш, коллеж битирувчиларини фермерлик фаолиятига жалб этиш, қишлоқ ёки маҳалла ҳудудда ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш бўйича олиб бораётган ишларига баҳо берилди. Иккинчи ва учинчи шартларда эса фермерлик бошқарувидаги иқтисодий, ҳўжаликнинг иқтисоди, техник базаси, касаначилик каби қатор масалалар бўйича билим ва малакалари, нотўғри қобилиятлари синовдан ўтди.

Умиджон Мавлонов ҳам вилоятдаги энг ёш фермерлардан. Ташкилот билан биргаликда ижтимоий-иқтисодий соҳада эришган натижалари, янги иш ўринлари яратиш, коллеж битирувчиларини фермерлик фаолиятига жалб этиш, қишлоқ ёки маҳалла ҳудудда ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш бўйича олиб бораётган ишларига баҳо берилди. Иккинчи ва учинчи шартларда эса фермерлик бошқарувидаги иқтисодий, ҳўжаликнинг иқтисоди, техник базаси, касаначилик каби қатор масалалар бўйича билим ва малакалари, нотўғри қобилиятлари синовдан ўтди.

Умиджон Мавлонов ҳам вилоятдаги энг ёш фермерлардан. Ташкилот билан биргаликда ижтимоий-иқтисодий соҳада эришган натижалари, янги иш ўринлари яратиш, коллеж битирувчиларини фермерлик фаолиятига жалб этиш, қишлоқ ёки маҳалла ҳудудда ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш бўйича олиб бораётган ишларига баҳо берилди. Иккинчи ва учинчи шартларда эса фермерлик бошқарувидаги иқтисодий, ҳўжаликнинг иқтисоди, техник базаси, касаначилик каби қатор масалалар бўйича билим ва малакалари, нотўғри қобилиятлари синовдан ўтди.

Умиджон Мавлонов ҳам вилоятдаги энг ёш фермерлардан. Ташкилот билан биргаликда ижтимоий-иқтисодий соҳада эришган натижалари, янги иш ўринлари яратиш, коллеж битирувчиларини фермерлик фаолиятига жалб этиш, қишлоқ ёки маҳалла ҳудудда ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш бўйича олиб бораётган ишларига баҳо берилди. Иккинчи ва учинчи шартларда эса фермерлик бошқарувидаги иқтисодий, ҳўжаликнинг иқтисоди, техник базаси, касаначилик каби қатор масалалар бўйича билим ва малакалари, нотўғри қобилиятлари синовдан ўтди.

Умиджон Мавлонов ҳам вилоятдаги энг ёш фермерлардан. Ташкилот билан биргаликда ижтимоий-иқтисодий соҳада эришган натижалари, янги иш ўринлари яратиш, коллеж битирувчиларини фермерлик фаолиятига жалб этиш, қишлоқ ёки маҳалла ҳудудда ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш бўйича олиб бораётган ишларига баҳо берилди. Иккинчи ва учинчи шартларда эса фермерлик бошқарувидаги иқтисодий, ҳўжаликнинг иқтисоди, техник базаси, касаначилик каби қатор масалалар бўйича билим ва малакалари, нотўғри қобилиятлари синовдан ўтди.

Умиджон Мавлонов ҳам вилоятдаги энг ёш фермерлардан. Ташкилот билан биргаликда ижтимоий-иқтисодий соҳада эришган натижалари, янги иш ўринлари яратиш, коллеж битирувчиларини фермерлик фаолиятига жалб этиш, қишлоқ ёки маҳалла ҳудудда ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш бўйича олиб бораётган ишларига баҳо берилди. Иккинчи ва учинчи шартларда эса фермерлик бошқарувидаги иқтисодий, ҳўжаликнинг иқтисоди, техник базаси, касаначилик каби қатор масалалар бўйича билим ва малакалари, нотўғри қобилиятлари синовдан ўтди.

Мақсади ойдиннинг — йўли ойдин

Баҳодиржон Қодиров Бўз туманидаги «Ферузбек Қодиров» фермер хўжалигини ташкил этганига роса беш йил бўлди. Пахта ва ғалла бўйича шартнома режаларини мунтазам ортиғи билан бажармоқда

Эльмира РАҲМОНОВА,
«XXI asr»

Кейинги тўрт йилда ғалладан 60, пахтадан 40 центнердан ҳосилдорликка эришиб, «Олтин фермер» мавқеига эга бўлди. Президент соврини учун ўтказилган «Ташаббус-2015» кўрик-танловиде вилоятда биринчи, республика босқичида эса 3-ўринни эгаллади.

Қисқа бир муддатда бундай натижаларга эришиш осон эмас, албатта. Лекин Баҳодиржон тадбиркорликда ҳам, деҳқончиликда ҳам муайян тажрибага эга.

Иш бошқариш, ишбилармонлик кўникмалари дадаси — тажрибали фермер Қодиржон Турдиевдан ўтган. Қодиржон ота

Хўжалик бежиз кўп тармоқли, деб аталмайди. Айни пайтда бу ерда паррандачилик, асаларичилик ҳам намунали йўлга қўйилган. Ишчилари сони шу йили келиб қўшилган 20 нафар коллеж битирувчисини қўшиб ташкил этади.

ҳам тумандаги илғор фермерлардан бири. Фарзандларига ҳаммиша ўзи аниқлаган, ҳаётда синиб кўрган бир ҳақиқатни синдириб келади: Ватанини севиш, ҳалол меҳнат йигитни эл-юртга танитади. Янги-янги марраларга чорлайди. Отаси ва акаси изидан борган Ботиржоннинг фермерлигини танлагани боиси ҳам шунда. Хуллас, ўзаро ҳамжиҳатлик, меҳнатсеварлик бир ёқадан

экспорт жараёнига кенг жалб қилиш, уларни ташқи бозор конъюнктураси билан мунтазам таништириш ва шартномалар тузишда амалий ёрдам кўрсатиш, хорижий давлатлардан замонавий минитехнология ва ускуналар олиб келиш, ўрнатилган ва фойдаланиш билан боғлиқ масалаларга алоҳида эътибор қаратилди. Оқилона ички ва ташқи сиёсат, кенг қўллаш ислохотлар истиқболда соҳани барқарор ривожлантириш, аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан улуксиз таъминлаш, мамлакатимизнинг экспорт саноатини охирига, аҳолининг турмуш фаровонлигини юксалтиришда мустаҳкам пойдевор бўлиб хизмат қилишини таъкидлади.

Танловнинг вилоят босқичида ёш фермерлар касб-хунар коллежлари битирувчиларини иш билан таъминлаш, жойларда ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш, мавжуд муаммоларни бартараф этишга оид лойиҳа-

лари билан қатнашдилар, — дейди O`zLiDeP Қашқадарё вилоят кенгаши Ёшлар билан ишлаш бўлими мудри Баҳодир Юсупов. — Ғолибларни аниқлашда иштирокчиларнинг аграр тармоққа оид инновацион лойиҳалари, етакчилик қобилияти, интернет ва замонавий ахборот технологияларини қай даражада ўзлаштирганилиги, либерал-демократик билимлари алоҳида ҳисобга олинди.

Ҳакамлар ҳайъати қарорига кўра, Миришкор туманидаги «Пармонов Сайфулла Кенжаевич» фермер хўжалиги раҳбари Элбек Фармонов биринчи, Қарши туманидаги «Равшанов Шерзод Тўйчиевич» фермер хўжалиги иш юритувчиси Шерзод Равшанов иккинчи, Косон туманидаги «Ўткиров Баҳодир Эшмурод ўғли» фермер хўжалиги раҳбари Баҳодир Ўткиров учинчи ўринга муносиб топилди, танловнинг республика босқичида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритдилар.

Ҳўжалик бежиз кўп тармоқли, деб аталмайди. Айни пайтда бу ерда паррандачилик, асаларичилик ҳам намунали йўлга қўйилган. Жами ишчилари сони, шу йили келиб қўшилган 20 нафар коллеж битирувчисини қўшиб ҳисоблаганда, 135 нафардан зиёди ташкил этади.

Излаган — имкон топади. Сусткашликка йўл қўйган бор имкониятини ҳам йўққа чиқаради. Мақолаимиз қаҳрамони Баҳодиржон Қодиров тадбиркорлигининг ушбу олтин қондасини яхши биладиган ва унга қатъий амал қилиб келаётган замондошларимиздан бири. Мақсади ойдин, танлаган йўли порлоқ. Шу боис иши бошидан ошиб ётганига қарамай O`zLiDeP Бўз туман кенгаши раиси, халқ депутатлари Андижон вилоят кенгашидаги партия депутатлик гуруҳи аъзоси сифатида ижтимоий-сиёсий фаолиятда ҳам сафдошларига ўрناк бўлапти. Халқ дарди билан яшагиси, юрт ривожига муносиб улуш қўшгиси келади. Ўзи яшаб турган туманнинг гуллаб-яшнаши, маҳалладошларининг фаровон турмуши йўлида доимий изланишда.

Оролбўйидаги ёш иқтидорлар

Қишлоқ мулкдорларини ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, айниқса, ёш фермерларни рағбатлантириш партияимиз диққат марказидаги муҳим масалалар сирасига киради. Бу борада O`zLiDeP ҳамкор ташкилотлар билан биргаликда турли тадбирлар ўтказаятгани ҳам шундан. Хусусан, яқинда «Ёш фермер» танловининг Қорақалпоғистон Республикаси босқичи бўлиб ўтди. Унда шаҳар ва туман босқичларида ғолиб бўлган 15 нафар ёш фермер қатнашди.

Ҳакамлар ҳайъати Кегейли туманидаги «Қудияр-Ахун» фермер хўжалиги раиси Баҳодир Адилчаевни 1-ўринга муносиб топди. Шуманай туманидаги «Насибуллаг» фермер хўжалиги раҳбари Айдос Наубетов 2-ўрин. Хўжайли туманидаги «Бекниязов Қурбанбай» фермер хўжалиги бошлиги Қурбанбай Бекниязов 3-ўринга сазовор бўлди. Кези келганда, танлов ғолиби ҳақида мухтасар сўз айтиш жоиз. Баҳодир Адилчаев мустақиллик тенгдоши. Зибели оилада таваллуд толган. O`zLiDeP аъзоси. Ахборот технологиялари касб-хунар коллежини 2010 йилда тугатган. Сўнгра Қорақалпоқ давлат университетининг иқтисодиёт факультетида тахсил олди. 2014 йили ўқишни муваффақиятли тамомлади. Илм эгаллаш баробарида «Қудияр Ахун» фермер хўжалигини ташкил қилди. Хўжалик пахта ва ғалладан ҳар йили мўл-қўл ҳосил олмақда.

— Хўжалигимизда 24 кишининг бандлиги таъминланган. Фаолиятимизни янада кенгайтириш ниятидаман. — дейди ёш фермер. — Мамлакатимизда ер эгалари учун қулай шарт-шароит яратилгани айни мuddаодир. Муваффақиятларимнинг асосий омилли ҳам шунда. Талабалик пайтимдан турли ташкилотлар томонидан ўтказилаётган кўрик-танловларда фаол қатнашмаяман. Жумладан, «Ташаббус-2012» танловиде «Энг яхши ёш фермер» номинацияси совриндори бўлдим. Утган йили «Ўзбекистон белгиси» кўкрак нишонин билан тақдирландим. Буларнинг барчасини биргина менга эмас, балки хўжалигимиз аъзоларининг ҳалол меҳнатига берилган юксак баҳо, деб биламан.

O`zLiDeP Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши Матбуот хизмати.

«XXI ASR» 38 (618)-son, e-mail: xxi_asr@mail.uz

Маълумки, O`zLiDeP 2014 йилги сайлов кампаниясига киришар экан, бозор ислохотларини чуқурлаштириш ҳамда тадбиркор эркинлиги, хусусий мулк тўвдорлиги ва ҳимоясини таъминлаш, хусусий сектор вакилларининг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини муҳофазалашга йўналтирилган механизмларнинг самарали ишлашига эришиш, барча тадбиркорлик субъектларига, мулк шаклидан қатъи назар, хомашё манбалари ва моддий ресурслардан фойдаланишда тенг шароитлар яратиш учун қатъият билан интилишини эълон қилганди

ЖАМОАТЧИЛИК НАЗОРАТИ ҚҀЙИ ТУЗИЛМАЛАРДАН БОШЛАНАДИ

Бехзод ИСРОИЛОВ,
«XXI asr»

Сайловчиларга берилган маъкур ваъдалар аллақачон амалий ишларга кўчганлиги, жойларда мулкдорларнинг манфаатлари сафдошларимиз томонидан изчиллик билан ифодаланаётгани ва бунда бошланғич ташкилотларнинг ҳиссаси сезиларли бўлаётганини таъкидлаш жоиз.

Чунончи, Данғара туманидаги «Етти камалак» фермер хўжалигида фаолият юритаётган партияимиз таянч нуқтаи ҳам ўз ваколатларидан унумли фойдаланаяпти. Айнаса, жойлардаги ижтимоий-иқтисодий муаммолар ечимини топишга маъсулият билан ёндашмоқда. Бу борада партия туман кенгаши, маҳаллий кенгашлардаги депутатларимиз билан яқин ҳамкорлик қилаёпти. Эътиборлики, БПТ бундай ишларда фаоллигини аввало ўзидан талаб этаётди. Яъни, биринчи навбатда хўжаликдаги муҳим масалаларга диққат қаратиб, уларни тўла-тўқис ҳал этишга ҳаракат қилмоқда. Зеро, шундагина аҳоли, хусусан, электротаримиз вакиллари наздида қўйи бўғиннинг мавқеи ошади, у тарғиб-ташвиқ этаётган дастурий ғояларни қўллаб-қувватловчилар кўпаяди.

Яқинда бўлиб ўтган БПТ йиғилишида фермер хўжалигини кенгайтириш масаласи муҳокама қилинди. Гап шундаки, хўжалик

қарамоғида 300 бош қорамол мавжуд. Жами 67 гектар экин майдони бўлиб, унинг 27 гектари ем-хашак учун ажратилган. Сўзга чиққан фаоллардан бири Аваз Ашуров таъкидлаганидек, ана шу ердан йиғилган озуқа эҳтиёжни қопламаяпти. Муаммога буткул барҳам бериш учун яна 63 гектар ер зарур. У, шунингдек, ем-хашак ҳамми кўпайтирилса, сифатли сут маҳсулотлари ва гўшт етиштириш бетиҳтов ортиб бориши, янги иш ўринлари яратилиши, бинобарин, бундан аҳоли ҳам, хўжалик аъзолари ҳам манфаатдор эканини алоҳида қайд этди.

Мажлис охирида БПТ раиси Аббос Холмирзаев сўз олиб, тилга олинган масала тўғри кўтарилгани, партия Уставининг 9.3-бандига биноан қўйи бўғинлар жойлардаги муаммоларни ўрганиши ва уларни партиявий воситалар билан ҳал этилишига кўмаклашиши кераклигини билдирди. Кун тартибидagi масала бўйича иш олиб борилиши партияимиз Сайловолди платформасида белгиланган устувор вазифаларга ҳамоханг эканини таъкидлаб, тегишли материалларни партия туман кенгашига олиб чиқиш таклифини киритди. Таянч тузилма аъзолари Баҳромжон Аҳмедов, Турғунали Бўрибоев ва бошқалар етакчилигини таклифини маъқуладилар.

Тумандаги «Real Goal Forward» МЧЖдаги таянч бўғин ҳам O`zLiDeP Сиёсий Кенгаши

Ижроия кўмитасининг «Бошланғич партия ташкилотлари томонидан жойлардаги ижтимоий-иқтисодий ва бошқа муаммоларни ўрганиш ва уларни партиявий воситалар орқали ҳал этиш тўғрисида»ги қарори ҳамда тегишли йўриқномаси асосида муайян ишларни амалга оширмоқда.

— Корхонамиз қишлоқ хўжалиги экинларига кимёвий ишлов беришда ишлатиладиган пуркагичлар ҳам ишлаб чиқаради, — дейди БПТ раиси Хушнуд Уришбоев. — Бу йўналишда резолюцияда янгамиз. Бошланғич ташкилотнинг навбатдаги йиғилишида полиэтилен хомашёси таъминотидаги узиллишлар ҳамда тайёр маҳсулотни реализация қилиш борасидаги айрим қийинчиликлар баён этилди. Бу муаммо бартараф қилинса, 17 нафар йиғит-қиз доимий иш билан таъминланади, қолaversа, четдан шундай маҳсулотлар сотиб олинишига эҳтиёж қолмайди. Мажлис хулосаларини партия туман ташкилотига тақдим этдик.

Партия маҳаллий кенгаши маъкур масалаларни O`zLiDePнинг халқ депутатлари туман кенгаши тартибидagi депутатлик гуруҳи йиғилиши муҳокамасига киритиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Депутатлик гуруҳи эса йиғилиш ўтказиб, БПТлар томонидан кўтарилган муаммоларни ўрганиш бўйича ишчи гуруҳларини ташкил этди.

— «Етти камалак» фермер хўжалиги фаолияти билан бевосита танишганимизда муаммо юзасидан келтирилган далиллар ҳаққона эканига гувоҳ бўлдик, — деди депутатлик гуруҳининг кейинги йиғилишида ишчи комиссияси аъзоси, 15-Ганжиравон сайлов округидан сайланган депутат Юлдуз Ходжаева. — 300 бош қорамол барча талабларга жавоб берадиган шароитда боқилапти. Қайта ишлаш чеҳида 10 га яқин турдаги сут маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳавас қилари даражада йўлга қўйилган. Амалдаги тартиб-қоидаларга кўра ҳар бир қорамол учун 0,30 гектар ажратилиши лозимлиги ҳисобга олсак, хўжалик ихтиёрига жами 90 гектар ер майдони берилиши кераклиги аён бўлади. Биз қўйи бўғин талаби қондирилиши керак, деб ҳисоблаймиз.

Депутатлар Набияхон Рўзматова, Азиз Қўзиёв, Омаддон Юлдашев унинг фикрларини қўллаб-қувватладилар. Йиғилишда БПТлар мурожатлари асосли, деб топилди ва кўрилган масалалар бўйича қарор қабул қилинди. Унда «Етти камалак» фермер хўжалигига қўшимчадаги БПТларда Президент йиғилиши муҳокамасига киритиш тўғрисида қарор қабул қилди.

«Real Goal Forward» МЧЖга маҳсулотларини сотиш учун Кўқон шаҳри марказий буюм бозоридан жой бериш ва хомашё масалаларида вилоят кенгашидаги партияимиз депутатлик гуруҳидан

амалий ёрдам сўраш белгиланди.

O`zLiDeP туман кенгаши раиси биринчи ўринбосари Одил Эркабоевнинг айтишича, яқинда корхонага буюм бозоридан маҳсул жой ажратилди. Қолган муаммолар эса вилоят миқёсида иш юритувчи идоралар томонидан ҳал этилаётди.

Хулоса шуки, БПТлар жамоатчилик назорати амалга оширилишида бошланғич механизм вазифасини ўтаётган. Ушбу мақолада баён қилинганга ўхшаш мисоллар эса ноб ҳодиса эмас. Чунончи, жорий йил мобайнида халқ депутатлари Данғара туман кенгашидаги партияимиз депутатлик гуруҳи томонидан тегишли ташкилотлар раҳбарларига 38 та депутатлик сўрови юборилди. Уларнинг аксарияти бевосита БПТларда кўтарилган масалаларга оиддир. Шунинг баробарида маъкур кўрсаткичлар 2012-2013 йилларга нисбатан ўртача 30 фоизга ошганлигини ҳам алоҳида қайд этиш жоиз. Айна пайтда охириги 8 ой мобайнида қўйи бўғинлар ташаббуси билан ўтказилган учрашувлар, очик мулоқотлар чоғида турли мазмундаги 100 дан зиёд мурожаат, таклиф ва тавсия билдирилганлиги, уларнинг қарийб 80 фоизи ҳал қилинганлиги ёхуд амалга таъбиқ этилаётганлиги туман кенгашида O`zLiDeP вакиллари келгусида ҳам ҳозиргидек кўп овозга эга бўлади, деб умид қилишимизга асос бўлади.

ЭЛЕКТОРАТИМИЗ ҲИССАСИ ЭЪТИРОФ ЭТИЛМОҚДА

Шўрчи туманидаги «Оққўрғон» МФЙ бошланғич партия ташкилотиди «Олий саодат сурури» деб номланган давра суҳбати ўтказилди. Тадбирда O`zLiDeP туман кенгаши раиси биринчи ўринбосари Абдухалил Дониёров, халқ депутатлари вилоят кенгаши депутати Бўрон Менғбоев, БПТ раиси Баҳром Холбоев ва бошқалар мустақиллик йилларида одамларнинг онгу-шуури ва турмуш тарзида юз бераётган илҳомий ўзгаришлар хусусида, шунингдек, партияимизнинг мулкдорлар қатлами манфаатларини ифодалайдиган етакчи кучга айлангани ҳақида сўз юритдилар. — Маҳалламизда истиқомат қилаётган аҳолининг икки юз нафардан ортиги O`zLiDeP аъзосидир, — дейди тилга олинган қўйи бўғин етакчиси. — Улар сафиди илгор фермер ва тадбиркорлар кўплиги эътиборга молик. Таъкидлаш керакки, маҳалламиз ҳудуди кўркамлашиб, янада серфайз гўшага айланганида партияимиз электротаримнинг ҳиссаси катта. Айна пайтда O`zLiDePдан маҳаллий кенгашларга сайланган депутатлар билан ҳамкорликда сиёсий кучнинг дастурий мақсадларини аҳоли ўртасида кенг тарғиб қилаёмиз. Бундан ташқари, томоқлардан самарали фойдаланиш, иссиқхоналар ташкил этиш, чорвачилик ва паррандачиликни янада ривожлантириш масалалари борасида муайян ишларни амалга оширяёмиз.

Мухриддин НУРМАНОВ.

МАЪНАВИЙ РАҒБАТ — ИНСОНГА ҚАНОТ

Бугунги кунда Бухоро вилоятида O`zLiDePнинг 550 дан ортиқ таянч тузилмаси фаолият кўрсатмоқда. Улар орасида «Бухоро» халқаро аэропортидаги бошланғич ташкилотнинг алоҳида ўрни бор. 83 нафар маслақдошимизни бирлаштирган маъкур қўйи бўғин аэропорт маъмурияти билан ҳамкорликда белгиланган дастурий вазифалар ижросини таъминлаш йўлида фаол иш олиб бормоқда. Жумладан, мустақиллигимизнинг 24 йиллиги ҳамда Ненксаларни эъзолаш йили муносабати билан партия вилоят ва шаҳар кенгашлари ҳамкорлигида ўтказилган байрам тадбирларида вилоят ҳокимининг ўринбосари Ҳ.Ғойиров, аэропорт директори, Олий Мажлис Сенати аъзоси Т.Бахронов ва бошқалар сўзга чиқиб, тўланганларни самимий муборакбод этдилар.

Таъкидлаш жоизки, партиявий бурч ва маъсулият туйғуси сафдошларимизни хайрли ишларга даъват этмоқда. Хусусан, ёши улуг инсонлар аэропорт маъмурияти, касабаси уюшмаси ва бошланғич партия ташкилотининг доимий эътиборида. Яқинда «Ширбуддин» ҚФЙда ашоччи 2 нафар фронт орти иштирокчисига 500 минг сўдан моддий ёрдам берилди, яна бир қарияга эса «Артель» телевизиори тўхфа қилинди. Рамазон ҳайити арафасида 54-МФЙ ҳудудида истиқомат қилувчи табаррук онахонлар ҳолдан хабар олиниб, уларга пул муқофотлари топширилганлиги барчани мамнун этди. Буларнинг ҳаммаси жамоада БПТнинг обрў-эътибори мустақамлашишига хизмат қилмоқда.

Асхор ИСТАМОВ.

▲ АНИҚ САВОЛГА

— Партиявий тадбирларнинг қандай турлари ва кўринишлари бор?

— Партиявий тадбирлар асосан «Йиғилиш», «давра суҳбати», «мулоқот», «семинар», «семинар тренинг», «учрашув», «кўрик-танлов», «тақдирот», «депутат сўрови», «назорат-таҳлил фаолияти», «депутат эшитувлари», «ақлий ҳужум» шаклида ўтказилади. Ташкил қилинаётган ҳар бир тадбир моҳият-мазмунига кўра, аввало, партиянинг асосий электротарим манфаатларини ифодалашга, тадбиркор ва фермерларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, сиёсий куч нуфузини ошириш, унинг сафини кенгайтириш ҳамда гоя ва мақсадлари тарғиботида хизмат қилиши лозим. Шу билан бирга қандай шаклда ўтказилишидан қатъий назар ҳар бир партиявий тадбир (тантанали йиғилиш ва маросимлардан ташқари) муайян бир масалани ўрганиш, уни ҳал этиш ҳамда яқиний натижаларини муҳокама этиш мақсадида уюштирилиши керак. Йиғилиш, мажлис ёки семинар тарзида ўтадиган, яъни, маърузалар ўқилиб, иштирокчилар асосан тингловчи сифатида қатнашадиган тадбирлар қаторида ҳар бир қатнашчининг фаолигини таъминловчи тадбирлар ҳам партия фаолиятига қизиқишини кучайтиради. Масалан, ёш фермер ва тадбиркорлар, жумладан, аёл ишбилармонлар учрашувларини ўтказиш мумкин. Бунда улар ўзаро таъриба алмашишлари, ўзига хос муаммоларни муҳокама қилишларига шароит яратилиши мақсадида мувофиқ. Ёхуд ҳамкор ташкилотлар билан биргаликда бошланғич ташкилотлар фаолият юритаётган корхона ва муассасалар фаоллари ўртасида спорт, санъатнинг маълум тури бўйича партия совринлари учун мусобақалар уюштириш сингари тадбирлар ҳам сиёсий кучнинг дастурий мақсад ва вазифаларини тарғиб этишга хизмат қилиши билан аҳамиятлидир.

Таъкидлаш жоизки, партиявий тадбирларнинг хилма-хиллигига сиёсий куч Устави, Дастури ва Сайловолди платформасида белгиланган вазифалар бажарилишини таъминлаш ҳисобига эришиш тақозо этилади.

▲ АНИҚ ЖАВОБ

«БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ РАҒБАРЛАРИ, ПАРТИЯНИНГ ДЕПУТАТЛИК БИРЛАШМАЛАРИ АЪЗОЛАРИ ВА БОШҚА ФАОЛЛАРГА ПАРТИЯВИЙ, СИЁСЫ ТАЪЛИМ БЕРИШНИНГ САМАРАЛИ ТИЗИМИНИ ЯРАТИШ, ИЛГОР ФИКРЛАЙДИГАН, ЖАМИЯТНИ ИСЛОҲ ҚИЛИШ ШАРОИТИДА ФАОЛИЯТ ОЛИБ БОРИШГА, ПАРТИЯ ОЛДИДА ТУРГАН ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРНИ ҲАЛ ЭТИШГА ҚОДИР БЀЛГАН ПАРТИЯ РАҒБАР КАДРЛАРИ ЗАХИРАСИНИ ТАЙЁРЛАШ, УЛАРНИ ДАВЛАТ ҲОКИМИЯТИНИНГ ИЖРО ЭТУВЧИ ОРГАНЛАРИДАГИ БЀШ ЛАВОЗИМЛАРГА ТАВСИЯ ЭТИШ О`ZLIDERНИНГ БОШ ВАЗИФАЛАРИ СИРАСИГА КИРАДИ».

O`zLiDeP Уставидан.

КЀЗИМИЗ ҚАРОҒИСАН, ИСТИҚЛОЛ!

O`zLiDeP Қарши туман кенгаши ташаббуси билан «Беҳкент пахта тозалаш» АЖдаги БПТда ташкил этилган байрам тадбири ана шундай деб номланди.

Унда O`zLiDeP Қашқадарё вилоят кенгаши қошидаги Сиёсий таълим маркази раҳбари Дилором Азизова, «Нормўин бобо» фермер хўжалиги раиси, халқ депутатлари Қарши туман кенгашидаги O`zLiDeP депутатлик гуруҳи аъзоси Панжи Гелдиев ва бошқалар сўзга чиқиди.

— Истиқлол туфайли туманимизда улугвор ўзгаришлар рўй берди, — деди халқ депутатлари Қарши туман кенгаши депутати Баҳриддин Астанов. — Илгари чўлу биёбон, янтоқзор бўлиб ётган жойда Мирмирон шаҳарчаси бунёд этилди. Бу ерда намунали лойиҳалар асосида бунёд этилган уйларда истиқомат қилаётган оидалар учун муносиб турмуш шароити яратилган. Улар озод ва обод Ватанимизда рўй бераётган янгиланишлардан беҳад хурсанд бўлиб, кўрсатилган гамхўрлик ва эътибор учун Юртбошимиздан миннатдор эканликларини таъкидламоқдалар. Утган йилларда минглаб ёшларимиз учун янги иш ўринлари яратилди. Буларнинг барчаси истиқлол туфайлидир. — Мустақиллик даврида бой тарихимиз, меросимиз, бебаҳо дину диёнатимиз, ота-боболаримиздан мерос бўлиб қолган урф-одат ва анъаналаримиз қайта тикланди. — дейди корхонадаги БПТ раиси Нурбек Мўминов. — Аждодларимиз асрлар давомида орзиқиб кутган ва муттасил интилиб яшаган, бизга насиб этган энг улуг, энг азиз неъмат бўлган истиқлолимизни кўз қорачигимиздек асрашимиз лозим.

Сайфулла ИКРОМОВ.

Маҳаллалардаги мулоқотлар

Қўйи ташкилотлар фаолиятини янада такомиллаштириш ва самарадорлигини ошириш борасида партия Навоий вилоят кенгаши томонидан ҳам тизимли ишлар амалга оширилаётди. O`zLiDeP депутатлик гуруҳлари аъзоларини БПТларга бириктириш, ҳудудий кенгаш мутахассислари, тадбиркорлар ва фермерлар иштирокчида амалий семинар ва ўқувлар ташкил этиш, намунали фаолият юритаётган бошланғич ташкилотлар иш таърибасини оммалаштиришга қаратилган турли тадбирлар шулар жумласидан

Мансур АСПОНОВ,
«XXI asr»

— Эришилаётган ютуқларда партияимиз электротаримнинг ҳам ўзига хос ҳиссаси борлигиндан фохрланамиз, — дейди O`zLiDeP Кармана туман кенгаши раиси Камол Йўлдошев. — Турли тадбирларимизда партияимиз салоҳияти хусусида атрофида сўз юритилмоқда. Лойиҳаларимизда Ватан байрогини юқори кўтараётган, фан, таълим, маданият, тадбиркорлик, фермерлик ва бошқа соҳаларда юқори натижаларга эришаётган ёш авлод вакиллари билан бошқаларга ибрат этиб кўрсатаёмиз, истеъдодли ёшларни қўллаб-қувватлаёмиз. Шунинг баробарида сафдошларимизни кўпайти-

риш, жойларда партиявий ташвиқот ишларини ташкил этишдаги фаол иштироки учун БПТ раислари ҳамда партия фаолларини доимий рағбатлантиришга эътибор қаратаёмиз. Қайд этиш керакки, гоявий-сиёсий тадбирларнинг айнан таянч нуқталарда ташкил этилаётганлиги яхши самара бермоқда.

Тумандаги «Калавот» ҳамда «Аргун» МФЙ ҳудудидаги БПТларда Президент фармон ва қарорлари, Олий Мажлис Сенатининг учинчи ялли мажлисида қабул қилинган қонунлар моҳиятини аҳолига етказишга бағишланган давра суҳбатларини ана шундай таъсирчан тадбирлар сирасига киритиш мумкин. Уларда маслақдошлари-

миз — Тарих фанлари доктори, профессор Сулаймон Иноят, халқ депутатлари Кармана туман кенгашидаги O`zLiDeP депутатлик гуруҳи аъзоси, Навоий давлат кончили институти доценти Шоира Носирова ва бошқаларнинг «Истиқлол йилларида қўлга киритилган муваффақиятлар», «Мустақиллик — олий неъмат», «Ўзбекистон Республикаси қонунлари халқ манфаатлари, Ватан равақига хизмат қилмоқда», «Фермерлик ҳаракати — мустақиллик шарофати» мавзуларидаги маърузалари тингланди.

Тадбир иштирокчиларидан бири Азим ҳожи Жаборовнинг гўзал урф-одат ва анъаналаримиз, муқаддас динимиз, ҳуқуқ ва эр-

кинликларимизни тиклаган мустақиллигимизни янада мустаҳкамлаш, Истатой ая Ҳимматованинг ўлкамиздаги тинчлик-осойишталикнинг қадрига етиш, уни асраб-авайлаш борасидага ғайрат-шижоат кўрсатишга даъват қилувчи дил сўзлари йиғилганларни тўлқинлантирди. Маҳаллий ижодкорларнинг она Ватан ва мустақиллигини мадҳ этувчи чиқишлари барчада катта таассурот қолдирди.

Тадбирда партия аъзоларига қабул қилишни сўраб ариза берган ўн беш нафар кишига аъзолик гувоҳнома-лари, партиявий фаолиятда ўрнатилган фаолларга эса O`zLiDeP вилоят кенгашининг фахрий ёрлик ва эсдалик совғалари топширилди.

ЖАРАЁН

Бугунги кунда мамлакатимиз ялпи ички махсулотининг 56 фоизини ишлаб чиқараётган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларида иш билан банд аҳолининг 75-77 фоизи меҳнат қилмоқда. Бу қулай ишбилармонлик муҳитини вужудга келтириш, бизнес субъектлари ташкил этиш механизмини соддалаштириш, мавжудларининг янада эркин фаолият юритишини таъминлаш борасидаги изчил иқтисодий сиёсатнинг амалий натижасидир

O`ZLIDER ЭЛЕКТОРАТИ — СИЗЛАР УЧУН!

Ф.ДЖАЛИЛОВ, Адлия вазирлиги Жинойи, маъмурий ва ижтимоий қонунчилик бошқармасининг бош маслаҳатчиси

Иқтисодиётда давлат улуши ва ўрнини стратегик ҳамда иқтисодий асосланган даражага қадар қисқартириш асосий мақсадлардан бир экан, хусусий мулкнинг ролини тубдан ошириш, тадбиркорликни ривожлантириш йўлидаги тўсиқ ва чекловларни бартараф этиш, ялпи ички махсулотда хусусий мулк, жумладан, унинг чет эл капитали иштирокдаги улушини изчил ошириш ҳақиқатан ҳам кун тартибидаги долзарб масалалардан биридир. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Хусусий мулк, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ишончли ҳимоя қилишни таъминлаш, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармони ижросини таъминлаш мақсадида жорий йилда амалга оширилиши лозим бўлган 33 банддан иборат чора-тадбирлар дастури ишлаб чиқилгани боиси ҳам ана шундади. Ушбу дастурда, шунингдек, бир қатор норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга тегишли ўзгаришри ва қўшимчалар киритиш, янги меъёрларни қабул қилиш ҳам назарда тутилган бўлиб, Адлия вазирлиги, Бош прокуратура, манфаатдор вазирлик ва идора-лар томонидан қонун лойиҳаси тайёрланди ва Олий Мажлис Қонунчилик палатаси томонидан қабул қилиниб, Сенатнинг учинчи ялпи мажлисида маъқуллан-

ди. Мазкур қонун Ўзбекистон Республикасининг 31 та қонун ва 10 та кодексига тегишли ўзгаришри ва қўшимчалар киритилишини назарда тутувчи 43 та моддадан иборат бўлиб, хусусий мулк, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ҳимоя қилиш соҳасидаги амалдаги қонун ҳужжатларини янада такомиллаштиришни ҳуқуқий жиҳатдан таъминлашга хизмат қилади. Жумладан, «Банкротлик тўғрисида», «Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятининг шартномавий-ҳуқуқий базаси тўғрисида», «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида», «Фаолиятнинг айрим турларини лицензиялаш тўғрисида» ҳамда «Хусусий мулкни ҳимоя қилиш ва мулкдорлар ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида»ги қонунларга ўзгаришри ва қўшимчалар киритилишида ҳуқуқий замин вазифасини ўтади.

Бундан ташқари, Ўзбекистон Республикасининг Жиноят, Жиноят-процессуал, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги, Меҳнат, Фуқаролик, Фуқаролик-процессуал, Хўжалик-процессуал, Ер, Уй-жой ва Солиқ кодексларидаги ўзгаришри ва қўшимчалар киритилишини амалда таъминлади. Айни пайтда фақат суд қарори асосидангина товарлар, транспорт воситалари ва бошқа буюмларни мусодара қилиш механизмини жорий этиш учун Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 27-моддасига ва «Давлат божона хизмати тўғрисида»ги қонуннинг 5-мод-

дасига тегишли ўзгаришлар киритилди.

Тадбиркорлик фаолиятини тартибга солувчи қонун ҳужжатларини либераллаштириш жараёнини давом эттириш мақсадида Жиноят кодексининг 184-моддасига қўшимча, Жиноят-процессуал кодексининг 333-моддасига ўзгаришри киритилди. Ушбу ўзгаришри ва қўшимчага мувофиқ, Жиноят кодексининг 184-моддасида назарда тутилган жиноятни биринчи марта содир этган шахс солиқ текшируви материалларини қўриб чиқиш натижаларига қўра давлат солиқ хизмати органининг қарори олинган кундан бошлаб ўттиз кун мобайнида давлатга етказилган зарарни солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар, шу жумладан, пеня ҳамда бошқа молиявий санкциялар тарзида тўлиқ қоплаган бўлса, унга нисбатан жинойи иш қўзғатилмайди.

Тадбиркорлик фаолиятига тўсиқчилик қилганлик, хусусий мулкдорлар ҳуқуқларини бузганлик учун назорат, ҳуқуқни муҳофаза қилиш ва бошқа давлат органлари мансабдор шахсларининг жавобгарлигини кучайтириш мақсадида Жиноят кодекси янги — «Тадбиркорлик фаолиятига тўсиқчилик қилиш, қонунга хилоф равишда аралашиш билан боғлиқ жиноятлар ҳамда хўжалик юритувчи субъектларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига таъвоуз қилувчи бошқа жиноятлар» деб номланган боб билан тўлдирилди.

Тадбиркорлик субъектларига қонунда назарда тутил-

маган мажбуриятларни мажбуран юклаш ҳолатларининг олдини олишга оид моддада эса тадбиркорлик субъектларини пул маблағлари ажратиш билан боғлиқ хайрия ишлари ва бошқа тадбирларга мажбуран жалб қилганлик учун мансабдор шахсларнинг жинойи жавобгарлиги назарда тутилади.

Жиноят кодексининг янги — 192^б-192^г-моддаларида молия-хўжалик фаолиятини текшириш ва тафтиш қилиш тартибини бузганлик, банк ҳисоб-варақлари бўйича операцияларни ноқонуний тарзда тўхтатганлик, рухсат бериш тартиб-таомиллари ва лицензиялаш тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талабларини бузганлик, имтиёзлар берилишида судларнинг ролини ошириш, маъмурий ва жиноят қонунчилигини янада либераллаштиришга қаратилган комплекс чора-тадбирлар дастури ишлаб чиқилди. Шу йилнинг 20 августида эса «Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига хусусий мулкни, тадбиркорлик субъектларини ишончли ҳимоя қилишни янада кучайроқ ҳимоя этишга йўналтирилгани билан аҳамият-лидир.

Шунингдек, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексга ҳам бир қатор янгилıklar киритилаяптики, улар тадбиркорлик субъектларининг фаолиятини янада кучайроқ ҳимоя этишга йўналтирилгани билан аҳамият-лидир.

Хулоса ўрнида айтиш мумкинки, мамлакатимизда тадбиркорликни ривожлантиришни рағбатлантириш, қўллаб-қувватлаш ва ҳуқуқий ҳимоя қилишга доир қабул қилинаёган қонун ҳужжатларининг ижроси, уларда белгиланган имтиёз ва имкониятларнинг тўлиқ қўлланилиши иқтисодиётимизни навбатдаги тараққиёт босқичига олиб чиқишга хизмат қилади.

Тараққиётнинг биринчи шарти

Ривожланган давлатлар тарихида иккита муҳим жиҳат ҳаққи кўзга ташланади. Биринчиси — адолатли қонунлар. Иккинчиси — кучли иқтисодий сиёсат. Шундай бўлиши табиий. Чунки қонунлар мукаммал бўлмас экан, иқтисодиёт ривожланмайди. Шу боис мустақилликнинг илк давридаоқ мамлакатимизда янги иқтисодий сиёсатнинг ҳуқуқий заминини мустаҳкамлашга жиддий эътибор қаратилди. Бунинг учун биргина тадбиркорлик соҳасига оид ислохотлар доирасида қабул қилинган қонунлар, фармон ва қарорларга назар ташлашни ўзини кифоя

Х.ЖАЛИЛОВ, Тошкент вилояти хўжалик суди раиси

Босқичма-босқичликка асосланган ушбу сиёсат тез орада самара бера болади. Бу эса ишбилармонлик фаолиятининг кенг ёйилиши, ишлаб чиқарилаётган махсулотлар сифатига ижобий таъсир кўрсатди. Тадбиркорнинг иш бошлаши, яъни рўйхатдан ўтиши, ер-жой олиши, маблағ зарур бўлганда кредит билан таъминланиши енгиллаштириб борилиши баробарида ҳуқуқий ҳимояси ҳам мунтазам кучайтирилди.

Давлатимиз раҳбарининг 2015 йил 15 майда эълон қилинган «Хусусий мулк, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ишончли ҳимоя қилишни таъминлаш, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармони фикримиз тасдиғидир. Мазкур тарихий ҳужжат асосида соҳага оид қонунчилиқни янада такомиллаштириш, жумладан, хусусий тадбиркорлар ҳуқуқларини ҳимоя қилишда судларнинг ролини ошириш, маъмурий ва жиноят қонунчилигини янада либераллаштиришга қаратилган комплекс чора-тадбирлар дастури ишлаб чиқилди. Шу йилнинг 20 августида эса «Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига хусусий мулкни, тадбиркорлик субъектларини ишончли ҳимоя қилишни янада кучайтиришга, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этишга қаратилган ўзгаришри ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги қонун қабул қилинди.

Янаам аниқ қилиб айтганда, тадбиркорлар ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишга оид қирқдан зиёд қонун ҳужжатига ўзгаришри ва қўшимчалар киритилди. Тадбиркорлик субъектлари фаолиятига тўсиқчилик қилганлик, ноқонуний аралашганлик учун давлат органлари мансабдор шахсларининг жавобгарлиги кучайтирилди, суд органларининг маъсулпяти янада оширилди. Жумладан, ХПКнинг қатор моддалари, 116, 122 ва 125-моддаларига ўзгаришри ва қўшимча-

ЮТУҚЛАРГА ЎЗ-ЎЗИДАН ЭРИШИЛМАЯПТИ

Биз эзгуликни ҳаётий аъмол деб билган миллатмиз. Ҳар доим олдимизга ёруғ мақсадларни қўямиз. Бу йўлда учраган машаққатларни сабот ва матонат билан енгиб ўтиш бизга отамерос, бобомерос удум. «Ҳар бир амал ниятга яраша бўлади», деганларидек мудом юксакликни забт этиб келмоқдамиз. Ана шу матонат боис барча жабҳаларда дунё ҳаваас қилса арзигулик тараққиётга муяссар бўлдик. Бунинг учун қанча шукрона айтсак шунча оз. Хўш, бунга эришиш осонгина кечганми? Ўз-ўзидан қўлга киритилганини шунча ютуқлар?

Инсон ҳаёти синовларга бой. Бир синовни енгиб ўтса, изидан иккинчиси шай туради. Миллатлар, мамлакатлар ҳаёти ҳам шунга монанд. Мустақилликка эришганимиздан кейин уни мустаҳкамлаш, Ўзбекистоннинг ўзи тараққиёт йилини белгилаб олиши, дунё ҳамжамиятига муносиб мавқега эга бўлимоқ сингари вазифалар кун тартибига қўйилди. Истиқлолимиз меъмори асос солган тараққиётнинг «ўзбек модели» туйфайли бу вазифаларни босқичма-босқич амалга ошира бордик. Янгидан-янги марраларни забт этдик. Тенглар ичра тенг бўлдик.

Муваффақиятларга эришаётганимда барча бирдай хайрихоҳ бўлавермаслиги қундай равшан. Мустақилликка таҳдид солишга уринган диний экстремизм, ёш авлод онгини заҳарлаш тарадудида бўлган ақидапарастлик, халқимизнинг осойишта ҳаётига раҳна солишни мақсад қилган халқаро терроризм... Бундай қутқулар гирдобидан соғ-омон чиқишнинг ўзи бўладими ахир?! Мустақил тараққиёт стратегиясини тўғри белгилаган Юртбошимиз раҳнамолигида буюк келажак сари оқ кўнгил, пок ният билан интилган ватанпарвар, фидойи халқимиз бу каби си-

новларни муваффақият билан енгиб ўта билди.

Дунёнинг қўллаб мамлакатлари иқтисодий бўҳрон асоратлари билан курашаётган бугунги кунда Ўзбекистон иқтисодий-ижтимоий ҳаётининг барча жабҳаларида янгидан-янги ютуқларни қўлга киритаётир. Аҳолининг турмуш фаровонлиги тобора юксалиб бормоқда. Истиқлол йилларида иқтисодиётимиз 5,5 қарра ўсгани, аҳолининг реал даромадлари жон бошига 9 марта қўпайгани бунга ёрқин далил бўла олади. Бундай кўрсаткичга эришишимизнинг асосий сабаби нимада? Биринчи навбатда, тадбиркорларга кенг имкониятлар яратилганида. Мустақиллик йилларида соҳага доир ишлаб чиқилган қонун ва қонуности ҳужжатлари ишбилармонлик ривожи учун ҳуқуқий асос бўлгани аён. Кичик бизнес ривожланиб, мулкдорлар қатлами шакллангани ана шунинг натижаси. Мулкдорларда жамият равнақи учун куйиниш, Ватан ва миллат манфаатини устувор билиш ҳисси кучаяётгани, айниқса, муҳимдир.

Ўзбекистонда тадбиркорларга нечоғлик кенг ҳуқуқ ва эркинликлар берилаяётганини бугунги кунда бутун дунё эътироф этмоқда. Дав-

қадрига етишимиз нечоғлик зарур эканини тақоррлашдан чарчамайди:

— Йўллар-у кўприқлар қуриш борасида бунёдкорларимиз катта маҳорат кўрсатишди. Мустақиллигимизнинг йигирма тўрт йиллиги арафасида Тошкентнинг Себзор даҳасида қурилган замонавий кўприкни қўрган одамнинг дили жайрайди. Халқимиз учун яратилган бундай имкониятлардан қувонмай бўлганими ахир! Бунга ўз-ўзидан эришилмагани аён-ку!

Ободончилик нафақат пойтахт, балки бутун мамлакат миёёсида тобора кенг тус олмақда. Чекка-чекка ҳудудларда ҳам аҳоли учун ҳар томонлама қулай, замон талаблари даражасидаги намунавий уйлар барпо этилаётир. Кекса отахонлар, онахонлар билан суҳбатлашсангиз, бу ишлардан қанчалар шод эканига гувох бўласиз. «Уруш замонларини, кўп қийинчилиг-у машаққатларни кўрдик. Болаларимизнинг бошига ҳеч қачон бундай кунлар тушмасин. Бугунгидек обод даврда яшаш насиб этгани учун Яратганга кўп-кўп шукроналар айтман», дейди биз билан суҳбатда табаррук юз ёшни қаршилаган тошкентлик нуруний Йўлчи ота Шарипов.

Мамлакатимизда ёшларга юксак эътибор кўрсатиш баробарида кексаларга ҳурмат борасида ҳам эътиборга молик ишлар қилинмоқда. Жорий йилнинг муҳтарам Юртбошимиз томонидан Кексаларни эъзозлаш йили деб номланган иёк бунинг ёрқин ибтидидир. Бу борада қабул қилинган Давлат

дастури, амалга оширилаётган кенг миёёсдаги тадбирлар одамларда бугунги кундан мамнунлик ва эртанги кунга ишонч туйғусини мустаҳкамламоқда.

Ўзбекистон — кўп миллатли аҳоли истиқомат қиладиган ўзига хос мамлакат. Турли миллат ва элатлар ўртасидаги ўзаро ҳурмат, дўстлик ва ҳамжиҳатлик — ютуқларимиз гаровидир. Мустақиллик йилларида юртимизда яшайдиган барча миллат ва элат вақилларида «Ўзбекистон — ягона Ватан» деган туйғунинг шакллангани, юртимизнинг буюк келажакга бўлган ишончнинг ортиб бораётгани энг катта муваффақиятларимиздандир. Табиийки, бунга осонгина эришиб қолганимиз йўқ.

Ютуқларимиз саноксиз экани шубҳасиз. Бироқ қўлга киритилган муваффақият қанчалик улкан ва нечоғлик салмоқли бўлмасин, бу билан кифояланиб қолмаслигимиз керак. Бу муваффақиятларни янгилари билан мунтазам равишда бойитиб бориш, янгидан-янги марралар сари интилиш ҳар биримизнинг вазифамиздир. Буни ҳеч қачон ёддан чиқармаслигимиз зарур.

Қарийб чорак аср бўлди мустақил ўзбек давлати жаҳон ҳамжамиятида ўз сўзини айтаётганига. Ўзбекнинг фикри, ўзбекнинг сўзи дунё минбарларида баралла янграётгани кўнглимизга фахр-ифтибори бағишлайди. Кўксимизни тоғдай кўтарайди. Ана шу ифтихор туйғуси бизни ҳеч вақт тарк этмасин.

Абдуғани СУЛАЙМОН.

лар киритилди. Натижада хўжалик судлари томонидан даъво аризасини қўриб чиқишга қабул қилиш ва ишни суд муҳокамасига тайёрлаш тўғрисида ажрим чиқариш муддати 10 кундан 5 кунгача камайтирилди. Давлат органининг, фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органининг қонун ҳужжатларига мувофиқ бўлмаган, ташкилотлар ва фуқароларнинг ҳуқуқлари ва қонун билан қўриқланадиган манфаатларини бузадиган ҳужжати-ни (бутунлай ёки қисман) ҳақиқий эмас деб топиш, мансабдор шахснинг шундай ҳаракатларини (ҳаракатсизлигини) қонунга хилоф деб топиш тўғрисидаги ишларни қўриб чиқиш ва ҳал қилув қарори қабул қилиш муддати 30 кундан 15 кунга қисқартирилди.

Шунингдек, Хўжалик процессуал кодекси «Корпоратив низолар бўйича иш юритиш» деб номланган янги 20^б-боб билан тўлдирилди ва хўжалик судларга тегишли ишлар доираси кенгайтирилиб, корпоратив низолар ҳам мазкур судлар томонидан қўриб чиқиладиган бўлди. Мазкур йўналишда ягона суд амалиётини шакллантириш имконияти яратилди. Хўжалик судларига даъвонини таъминлаш чораси сифатида давлат органининг, фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органининг низолашилаётган ҳужжати ижросини тўхтатиб туриш ҳуқуқи берилди. Бундан ташқари, кассация инстанцияси суди ишларни қўришда қуйи судлар томонидан фақатгина процессуал ҳуқуқ нормалари бузилганлиги аниқланган тақдирдагина суд ҳужжати-ни бекор қилиш ҳамда ишни тегишли инстанция судига янгидан қўриш учун юбориш мумкинлиги ҳам белгиланди ва низоларнинг судга узоқ вақт мобайнида қўриш амалиётига чек қўйилди.

Мазкур қонун асосида Солиқ кодексининг тегишли моддаларига ҳам бир қатор ўзгаришри ва қўшимчалар киритилди. Уларга биноан тайинланган молиявий жарималарни тўлиқ ёки қисман қўшиш орқали солиққа оид ҳуқуқбузарликлар мажмуи бўйича қўлланилиши, жарима-нинг миқдори ҳуқуқбузарлик учун белги-

ланган жариманиннг энг кўп миқдоридан ошиши мумкин эмаслиги аниқ белгилаб қўйилди.

Қўлланиладиган молиявий санкция ҳуқуқбузарлик оқибатларига номутано-сиб бўлса ҳамда жавобгарликни енгиллаштирувчи ҳолатлар аниқланса, шунингдек, ҳуқуқбузарнинг моддий аҳоли ноҳор бўлса, судларга молиявий сан-кциянинг Солиқ кодексида белгиланган энг кам даражасидан ҳам камроқ, бироқ белгиланган санкция энг кам миқдори-нинг 25 фоизидан кам бўлмаган миқдор-да, сабабини кўрсатган ҳолда молиявий санкция қўллаш ваколати берилди.

Кирим қилинган товарлар маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги иш ёки жиноят иши доирасида давлат даромадига ўтказилган ҳолларда, Солиқ кодекси 114-моддасининг биринчи қисми-да назарда тутилган молиявий санкция қўлланилмайдиган бўлди.

Солиқ кодекси 330-моддасига кири-тилган қўшимчаларга қўра, мулкдорлар — хусусий мулк ҳуқуқини амалга оши-риш билан боғлиқ бўлган ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари бузилганлиги тўғрисида давлат органлари ва бошқа органларнинг, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг қарорлари, улар мансабдор шахсларининг ҳара-катлари (ҳаракатсизлиги) устидан судга шикоят қилиш ҳақидаги ишлар юзаси-дан, шунингдек, аризачи ва жавобгар — ҳуқуқий таъсир чораларини қўллаш тўғрисидаги ишлар бўйича хўжалик суд-ларида давлат божини тўлашдан бутун-лай озод қилингани эса мулкдор ва тад-биркорлар учун яна бир катта имконият бўлди.

Хўжалик юритувчи субъектларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига зид бўлган ҳуқуқбузарлик, тадбиркорлик фаолиятига тўсиқчилик қилганлик учун жавобгарлик тўғрисидаги моддалар-нинг Жиноят ва Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекслар алоҳида оббла-рига киритилиши хусусий мулкни ҳимоя қилишни ҳуқуқий жиҳатдан кафолатлаш-га мустаҳкам замин яратди.

Хулоса қилиб айтганда, қонун ҳуж-жатларига киритилган бу ўзгаришри ва қў-шимчалар тадбиркорлик субъектларини ишончли ҳимоя қилиш, улар фаолиятига тўсиқ бўлаётган ҳолатларни бартараф этиш ва янада қулай ишбилармонлик муҳитини яратишга мустаҳкам ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилиши шак-шубҳа-сиздир.

ЙИРОҚ-ЯҚИН МАНЗИЛЛАР

бўйлаб самарали йўлга қўйилган транспорт ҳаракати мамлакатимиз иқтисодий тараққиётига муносиб ҳисса қўшмоқда

Миллий матбуот марказида Ўзбекистон автомобиль ва дарё транспорти агентлиги томонидан «Мустақиллик йилларида автотранспорт соҳасида амалга оширилган ислохотлар ва эришилган ютуқлар» мавзюда матбуот анжумани ўтказилди. Тадбирда журналистларга автотранспорт соҳасига оид давлат сиёсатини амалга ошириш, хизмат кўрсатиш бозорини янада ривожлантириш, шунингдек, автомобиль ва дарё транспортда хавфсизликни таъминлаш бўйича амалга оширилаётган ишлар ҳусусида батафсил ахборот берилди.

— Бугунги кунда йўловчи ва юк ташвиш билан шуғулланадиган автокорхоналар сони қарийб 5000 тага етди, — деди агентлин ахборот хизмати раҳбари Н.Асриiddинов. — 1990 йилда улар атиги 265 та эди. Юк айланмаси ҳамми эса 5,3 баробарга кўпайди.

Таъкидланишича, айни пайтда 4344 та, жумладан, 1013 та шахар, 2691 та шахар атрофи ва 640 та шахарлараро йўналишда йўловчиларга хизмат кўрсатилмоқда. Транспорт воситалари мунтазам янгилашиб турибди. Биргина жорий йилнинг биринчи ярмида Самарқанд автомобиль заводида ишлаб чиқарилган «ЙСузу» русумли 175 та автобус лизинг ва банк кредитлари эвазига харид қилинди. Бундан ташқари, 247 та юк автомобилли, 62 та микроавтобус ва 322 та енгил автомобиль сотиб олинди. Автотранспорт тармоғига йўналтирилган инвестициялар умумий ҳажми 77,6 миллиард сўмини ташкил қилди.

Юртимиз автоташувчиларининг хорижий давлатлар ҳудудлари бўйлаб эркин ҳаракат қилишлари учун ҳуқуқий асос яратиш мақсадида Ўзбекистон автомобилда ташшлар соҳасидаги 9 та халқаро конвенцияга қўшилди ва иккита халқаро битимни имзолади. 320 дан ортиқ ташувчи корхона бундай фаолиятни амалга ошириш лицензиясига эга бўлди. Худди шунингдек, мамлакатимизда йўл инфратузилмаларини жаҳон андозлари даражасига етказиш бўйича ҳам тегишли ишлар олиб борилмоқда. Транзит ўтувчи автотранспорт воситаларига янада қулай шарт-шароит яратиш мақсадида замонавий кемпинглар, ёнилиг қуйиш шохобчалари, меҳмонхоналар ва бошқа сервис объектлари ишга тушириляпти. Анжуман якунида мутасаддилар мухбирларни қизиқтирган саволларга атрофича жавоб қайтардилар.

Фоҳриддин НУРАЛИЕВ.

ҲАЁТ ҲАҚИҚАТЛАРИ

Миллий бизнеснинг ўзига хос шакли

Оилавий тадбиркорлик хонадонларимиз фаровонлиги ва тўқинлигини белгиловчи даромад манбаига айланмоқда

Ақром АЛИМОВ,
Тадбиркорлик ва фермерликни қўллаб-қувватлаш маркази директори

Аслида тадбиркорликнинг ушбу йўналиши асрлар давомида раванқ топиб келган. Унинг илдизлари қадим замонларга бориб тақалади. Аммо оила тўқинлигини таъминловчи бундай бизнес шакли собиқ тузум даврида салкам жиноят турига, минглаб қўли гул хунармандлар, устазодлар эса жамият учун ёт унсурларга айлантирилганди.

Мустақиллик шарофати билан миллий қадриятларимиз, шу жумладан, оилавий тадбиркорлик ҳам қадим топди. Президентимиз раҳнамолигида мазкур соҳага алоҳида эътибор қаратилаётгани боис, у кундан-кунга ривожланиб, иқтисодий таъминнинг муҳим бўғинларидан бирига айланиб бормоқда.

Дарҳақиқат, Ўзбекистонда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш мамлакат тарққийнинг стратегик омилларида саналади. Айниқса, сўнгги йилларда юртимизда бизнеснинг бу йўналишини рағбатлантириш мақсадида кўплаб қонун ҳужжатлари қайта кўриб чиқилиб, уларга зарурий ўзгаришлар киритилди. Шу билан бир вақтда рақобат шароитида бозор муносабатлари шартларини ўзида жамловчи янги қонун ҳужжатлари қабул қилинди. Оилавий бизнеснинг ҳуқуқий кафолатларини янада кучайтириш орқали янги иш жойларини ташкил этишга қаратилган «Оилавий тадбиркорлик тўғрисида»ги қонун шулар жумласидандир. Мазкур қонун шарофати билан минглаб оилалар турмуш шароити яхшиланишига мустаҳкам ҳуқуқий замин яратилди. Хусусий мулкнинг ўрни ва ролини тубдан ошириш, тадбиркорликни ривожлантириш йўлидаги тўсиқ ва чекловларни бартараф этиш, иқтисодиётда давлат иштирокини камайитириш, ялпи ички маҳсулотда хусусий мулк, жумладан, унинг чет эл капитали иштирокидаги улушини изчил ошириш мақсадида қабул қилинган Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 15 майдаги «Хусусий мулк, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ишончли ҳимоя қилишни таъминлаш, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармони эса мазкур соҳани янада тараққий эттириш ҳамда иқтисодий таъминнинг чинакам локомотивига айланишига хизмат қилиши шак-шубҳасиздир.

Мустақилликка қадар мамлакатимизда умуман мавжуд бўлмаган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳаси бугунги кунда ялпи ички маҳсулотнинг 56 фоиздан ортигини ишлаб чиқараётгани, мазкур тармоқда иш билан банд жами аҳолининг 75-77 фоизи меҳнат қилаётгани мулкдорлар синфининг жамият таянчига айланиб бораётганининг яққол далилидир.

Мамлакатимизда тадбиркорлик ва фермерликни қўллаб-қувватлашга бир қатор давлат ва нодавлат ташкилотлари, жумладан, бизнинг марказимиз ҳам бор имкониятини сафарбар этаётир.

Давлат сиёсати даражасига кўтарилган вазифани амалга оширишда O'zLiDeP Сиёсий Кенгаши Ижроия Кўмитаси, Ўзбекистон Фермерлари кенгаши, Савдо-саноат палатаси, «Агробанк», «Микрокредитбанк», «Инфинбанк» акциядорлик-тижорат банклари, «Маҳалла» хайрия жамоат фонди, «Uzbek Leasing International A.O.» қўшма корхонаси, Ўзбекистон бизнес инкубаторлари ва технопарклари ассоциацияси билан ўзаро ҳамкорликка оид қўшма қарор қабул қилганмиз.

Оилавий тадбиркорликнинг афзалликларини аҳолига етказиш, шунингдек, бевосита оилавий корхона ташкил этиш ва юритишга алоқадор барча тузилмалар билан биргаликда тарғибот-тушунтириш ишларини янада кенгайтириш, миллий бизнеснинг янги шаклини бошламоқчи бўлганларга индивидуал ёндашиш, оилавий тадбиркорликка татбиқ этиш мумкин бўлган илғор тажриба ва инновацияларни оммалаштириш, янгидан фаолият бошламоқчи бўлганларга мавжуд имтиёз ва преференциялар хусусида тушунча бериш, амалий кўмаклашиш мақсадида «Мулкдор оила» лойиҳасини амалга оширишга алоҳида эътибор қаратаймиз.

Маълумки, республикамизнинг барча ҳудудларида, биринчи галда, чекка жойларда оилавий тадбиркорликни ривожлантиришда етарлича эътибор қаратилмаётган ресурсларни ҳаракатга келтириш, соҳа ривожига тўсиқ бўлаётган муаммоларни ўз вақтида аниқлаш ва уларнинг ечими юзасидан асосланган тавсиялар тайёрлаш ушбу лойиҳанинг бош мақсадидир. Шу боис унинг жойларда қандай амалга оширилаётганини имкон даражасида ўрганишга ҳаракат қилаймиз. Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш Жамоат фонднинг «Оилавий бизнес, хусусий тадбиркорлик, касаначилик, халқ хунармандчилиги ва бошқа тадбиркорлик фаолияти турларини, айниқса, қишлоқ жойларида ривожлантиришга кўмаклашиш» давлат гранти асосида «Мулкдор оила» лойиҳасининг Тошкент вилояти ҳудудларида қандай самара бераётганини ўрганиш жараёнида бир қатор амалий тақлифлар тайёрладик. Жорий йилнинг май-июль ойларида мазкур лойиҳанинг туман bosқичида деҳқон ва шахсий ёрдамчи ҳўжалиқларга асосланган оилавий тадбиркорлик субъектлари ҳамда ўз бизнесини бошламоқчи бўлган 200 дан ортиқ талабгор иштирок этди. Уларнинг 80 нафари 30 дан зиёд йўналишда лойиҳанинг вилоят bosқичида қатнашиш имкониятини қўлга киритди. Умумий қиймати 1 млрд. 891,1 млн. сўмлик бизнес-режаларни молиялаштириш мақсадга мувофиқ топилди. Ғоялар муаллифларига имтиёзли банк кредити олиш ҳуқуқини берувчи сертификатлар топширилди.

Мухтасар айтганда, миллий бизнесига жадал кириб келаётган оилавий тадбиркорликнинг амалий самараси юқоридаги қисқача мисолларда яққол кўзга ташланиб турибди. Уларнинг қамровини янада кенгайтириш эса барча ҳамкор ташкилотлар, жумладан, бизнинг марказимиз олдида турган энг муҳим вазифадир.

O'zLiDeP демократик ҳуқуқий давлат барпо этиш, либерал иқтисодиёт ва эркин фуқаролик жамиятини шакллантириш, мамлакатимизда тинчлик ва барқарорлик, миллатларо ва фуқароларо тотувлик, халқ фаровонлигини

таъминлаш мақсадларига эришиш сари изчил ҳаракат қилмоқда. Ўзбекистоннинг ривожланган давлатлар қаторига кириши, халқаро ҳамжамиятда муносиб ўрин эгаллаши ҳамда партия фаолиятининг устувор йўналишлари саналади

СИЁСИЙ ПАРТИЯЛАРНИНГ НАЗОРАТ-ТАҲЛИЛ ФАОЛИЯТИ: ХОРИЖИЙ ТАЖРИБА ВА ТАҚҚОС

Азамат СЕИТОВ,
O'zLiDeP Сиёсий Кенгаши Ижроия Кўмитаси Халқаро ҳамкорлик масалалари бўлими мудир

Бу жараёнда қонунчилик, биринчи навбатда, қўлай ишбилармонлик муҳитини яратиш, тадбиркорлик фаолияти ва фермерлик ҳаракатини ривожлантириш, давлат ва назорат қилувчи органларнинг ҳусусий сектор субъектларининг молия-ҳўжалик фаолиятига ноқонуний аралашувиغا чек қўйишга қаратилган ҳужжатлар ижроси ҳамда партия Сайловолди дастурида белгиланган вазифаларнинг бажарилиши устидан самарали назоратни ўрнатиш муҳим механизмлардан биридир.

O'zLiDeP томонидан қонунлар ва меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар ижроси устидан амалга оширилаётган назоратнинг таъсирчанлиги ва самарадорлигини таъминлаш мақсадида сиёсий партияларнинг назорат-таҳлил фаолияти (СПНТФ) борасидаги хориж тажрибасини ўрганиш муҳим аҳамият касб этади. Албатта, сиёсий партиялар назорат-таҳлил фаолиятини амалга оширишда ўз аъзоларига таянади. Чунки улар фуқаролик позицияси ва фаоллиги орқали у ёки бу соҳада ҳокимият фаолияти устидан тизимли назоратни йўлга қўйишда ҳар томонлама кўмаклашади.

Айни пайтда икки муҳим жиҳатга эътиборингизни қаратамиз. Биринчидан, депутатлик корпусида бўлгани каби, сиёсий партияларнинг назорат-таҳлил фаолияти кўп жиҳатдан ҳуқуқни қўллаш амалиётини ўрганиш билан боғлиқ. Боиси, ана шу ўрганиш натижалари кейинчалик партиядан сайланган депутатларга йўлланади, ўз навбатида, депутатлар бу маълумотлардан парламентдаги фаолиятида фойдаланади.

Иккинчидан, партиялар жамиятда умумқабул қилинган, шу жумладан, қонунларда ўз аксини топмаган маънавий-ахлоқий меъёрларга риоя этилиши, масалан, ижтимоий адолатнинг бузилиши, масъулиятсизлик, ватанпарварлик руҳида ҳаракат қилмаслик, яширин камситиш ҳолатлари ва ҳоказолар устидан ҳам назоратни амалга ошириши мумкин. Бундай ҳоллар бир қарашда қонун бузилиши сифатида қабул қилинмасда-да, назорат-таҳлил фаолиятининг натижалари оммавий ахборот воситалари орқали жамоатчилик эътиборига етказилган ва шу орқали бундай ҳолларга чек қўйилади.

Яна бир бор тақдорлаш жоики, ушбу мақола кўпроқ сиёсий партияларнинг назорат-таҳлил фаолиятига алоқадор. Айнан ижтимоий фаол аъзолар, аввало, қўйи ташкилотлар таркиби ўз сиёсий партияларининг ҳар томонлама кўмаги билан етарлича тайёргарлик ва ижтимоий экспертиза кўникмаларига эга бўлган ҳолда назоратни тўлиқ ҳажмда бўлмаса-да, унинг алоҳида йўналишларини бажаришга қодир.

Партия назорати долзарб ижтимоий-иқтисодий муаммоларни ҳал этиш, давлат бошқарувида коррупция каби турли салбий ҳолатлар сингиб кети-

шига йўл қўймаслик учун жамоатчиликнинг ҳокимиятга ўзига хос таъсири сифатида намоён бўлади. Хорижий адабиётлар таҳлили СПНТФ ташкил этишнинг қуйидаги механизмларини ажратиш кўрсатиш имконини беради:

Биринчидан, партияларнинг назорат-таҳлил фаолияти асосан давлат органлари ишининг очиқлигига асосланади. Шу ўринда «Мамлакатимизда демократик исплохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш Концепцияси» ижросини таъминлаш доирасида қабул қилинган «Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида»ги қонунга эътибор қаратиш лозим.

Ушбу қонунда белгиланган нормалар жисмоний ва юридик шахсларнинг давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятига доир ахборотдан фойдаланиш учун кенг йўл очиб, давлат органлари фаолияти тўғрисида хабардор бўлиш ҳуқуқини кафолатлайди, давлат органлари ва улар мансабдор шахсларининг қабул қилинаётган қарорлар учун масъулиятини қарорларни, шунингдек, давлат органлари фаолияти тўғрисидаги ахборотни тарқатиш тартибини белгилайди.

Хориж тажрибаси шуни кўрсатадики, давлат органлари томонидан тақдим этиладиган ахборотни мониторинг қилиш методологияси қуйидагиларни ўз ичига олади:

— йўл қўйиши мумкин бўлган салбий ҳолатларни кузатиш ва қайд этиш мақсадида давлат органи фаолияти тўғрисидаги тегишли ахборот жойлаштирилган оммавий ахборот воситаларини мониторинг қилиш;

— йўл қўйилган қонунбузилишига ҳуқуқий ва сиёсий баҳо бериш мақсадида шунга ўхшаш салбий ҳолатларни таҳлил этиш, давлат ҳокимияти органи фаолиятини тартибга солуви меъёрларга риоя этилиши, масалан, ижтимоий адолатнинг бузилиши, масъулиятсизлик, ватанпарварлик руҳида ҳаракат қилмаслик, яширин камситиш ҳолатлари ва ҳоказолар устидан ҳам назоратни амалга ошириши мумкин. Бундай ҳоллар бир қарашда қонун бузилиши сифатида қабул қилинмасда-да, назорат-таҳлил фаолиятининг натижалари оммавий ахборот воситалари орқали жамоатчилик эътиборига етказилган ва шу орқали бундай ҳолларга чек қўйилади.

— йўл қўйилган қонунбузилишига ҳуқуқий ва сиёсий баҳо бериш мақсадида шунга ўхшаш салбий ҳолатларни таҳлил этиш, давлат ҳокимияти органи фаолиятини тартибга солуви меъёрларга риоя этилиши, масалан, ижтимоий адолатнинг бузилиши, масъулиятсизлик, ватанпарварлик руҳида ҳаракат қилмаслик, яширин камситиш ҳолатлари ва ҳоказолар устидан ҳам назоратни амалга ошириши мумкин. Бундай ҳоллар бир қарашда қонун бузилиши сифатида қабул қилинмасда-да, назорат-таҳлил фаолиятининг натижалари оммавий ахборот воситалари орқали жамоатчилик эътиборига етказилган ва шу орқали бундай ҳолларга чек қўйилади.

— йўл қўйилган қонунбузилишига ҳуқуқий ва сиёсий баҳо бериш мақсадида шунга ўхшаш салбий ҳолатларни таҳлил этиш, давлат ҳокимияти органи фаолиятини тартибга солуви меъёрларга риоя этилиши, масалан, ижтимоий адолатнинг бузилиши, масъулиятсизлик, ватанпарварлик руҳида ҳаракат қилмаслик, яширин камситиш ҳолатлари ва ҳоказолар устидан ҳам назоратни амалга ошириши мумкин. Бундай ҳоллар бир қарашда қонун бузилиши сифатида қабул қилинмасда-да, назорат-таҳлил фаолиятининг натижалари оммавий ахборот воситалари орқали жамоатчилик эътиборига етказилган ва шу орқали бундай ҳолларга чек қўйилади.

ахборот олиш манбаи бўлиб хизмат қилади. Бугунги кунда Ўзбекистонда ҳам давлат ҳокимияти институтлари ва органларининг расмий веб-сайтлари уларнинг фаолияти ва қабул қилаётган қарорлари тўғрисидаги ахборотнинг асосий манбаларидан бирига айланмоқда. Ахборот излаш ва унга ишлов бериш технологиялари ушбу органлар ва ташкилотлар фаолиятига доир партиявий экспертиза ўтказишга талаб этиладиган вақт сарфини қисқартириш ва таҳлил сифатини ошириш имконини бermoқда.

Интернет тармоғидан фойдаланган ҳолда партия назоратни тақомиллаштиришнинг иккита ахборот-технологик йўналишини ажратиш мумкин. Биринчиси — интернет тармоғидаги ахборотни излаш ва унга ишлов беришга мўлжалланган АКТни ишлаб чиқиш ва бундай технологиялар билан O'zLiDeP ҳудудий кенгашларини таъминлаш.

Иккинчи йўналиш — жойлардаги партия ташкилотлари томонидан ҳокимият органларининг расмий сайтлари ахволи ва уларда жойлаштирилган ахборотнинг тизимли мониторингини амалга ошириш. Аслида бундай партиявий мониторинг жамоатчилик назоратининг йўналишларидан бири саналади. Дарвоқе, партия www.uzlider.uz ахборот портални фаол ривожлантириб келмоқда. Чунки сайтнинг самарали ишлаши партия тўғрисидаги маълумотларни жамоатчиликка етказиш механизми самарадорлигини кучайтиради.

Учинчидан, партия назорати ҳокимиятнинг меъёрий-ҳуқуқий фаолияти устидан ҳам амалга оширилиши мумкин. Унинг натижалари эса парламентдаги фракцияга кўмаклашиш мақсадида тақдим этилади. Бу каби назорат давомида жойлардаги ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятининг амалдаги қонунларга мувофиқлиги партиявий экспертизадан ўтказилди. Айни пайтда партиявий экспертизани миллий қонунчиликда белгиланган ваколатли ҳокимият органлари томонидан амалга оширилаётган расмий экспертизага тенглаштириб бўлмайди.

Партиявий экспертизани ҳокимият органлари томонидан қабул қилинаётган меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга баҳо беришдан иборат бўлган жамоатчилик назоратининг амалдаги кўриниши сифатида изоҳлаш мумкин. Бу механизм меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар экспертизаси жараёнига юқори малакали мутахассислар ва хусусий сектор вакилларини кенг жалб қилиш имконини беради.

Партиявий экспертизани шундай тизимни яратиш мақсадида мувофиқи, мазкур жараён иштирокчилари — жамоат ва нодавлат ташкилотлар ҳамда улар томонидан тақлиф этилаётган мутахассислар қонуности ҳужжатларини ва уларнинг лойиҳаларини аввало ўзларига алоқадор бўлган соҳадан келиб чиқиб таҳлил этиш. Масалан, жойлардаги ҳокимият органларининг солиқ соҳасидаги

қонуности ҳужжатларини биринчи навбатда хусусий мулкдорлар ва тадбиркорлар таҳлилдан ўтказсин. Бундай ёндашув, фикримизча, меъёрий-ҳуқуқий тартибга солиш соҳасида экспертларнинг тажрибаси ва назарий билимларидан фойдаланиш билан бир қаторда муайян соҳада фаолият юритувчи одамларнинг касбий кўникмаларини ишга солиш орқали партиявий экспертиза сифатини ошириш имконини беради.

Партиявий экспертизани амалга оширишда кўпроқ қабул қилинаётган қарорлар лойиҳаларига баҳо беришга эътибор қаратиш мақсада мувофиқ, Чунки бу ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятига оғоҳланиш шарт-шароит яратиши мумкинлигини унутмаслик даркор.

Бугунги кунда O'zLiDeP юқорида кўрсатилган ёндашувни ўзининг кичик бизнес, хусусий тадбиркорлик ва фермерликни жадал ривожлантиришга тўқинлик қилаётган, тадбиркорлик фаолияти эркинлигини чекаётган муаммоларни мунтазам ўрганиб бориш ва камчиликларни бартараф этишга доир амалий тақлифлар ишлаб чиқишга қаратилган «Тадбиркорлар ва фермерлар форуми» лойиҳаси доирасида жорий этилмоқда.

Ҳар йили республика бўйлаб тадбиркорлик ва фермерлик соҳасидаги долзарб мавзуларга бағишланган элликка яқин очик амалий мулоқот ташкил этилмоқда. Тадбирларда партия электорати вакиллари, соҳанинг илғор мутахассислари ва экспертлари, тегишли ташкилотлар ходимлари фаол иштирок этмоқда. Уртага ташланган амалий тақлифлар ва ташаббуслар тегишли идоралар ва партиянинг парламентдаги фракциясига етказилиб, уларнинг қонунчилик фаолиятида инобатга олинмоқда. Жумладан, ўтган йили икки юзга яқин шундай тақлиф O'zLiDeP фракциясининг қонун лойиҳаларини кўриб чиқишдаги позициясини шакллантиришда қўл келди.

Масалан, «O'zLiDeP Сайловолди дастурида қишлоқ ҳўжалигини янада ривожлантириш, озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш масалалари» мавзусида ўтказилган форумда таъкидланганидек, тадбиркорлик, фермер ва деҳқон ҳўжалиқларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш Сайловолди дастурида белгиланган устувор вазифалардан бири бўлиб, мамлакат иқтисодиётини барқарор ривожлантириш ва рақобатбардошлигини таъминлашда ҳаракатлантирувчи куч бўлган мулкдорлар ўрта синфини янада рағбатлантиришда муҳим ўрин тутди.

Унда фермерлар бу борада қабул қилинган қонунлар, Президентимизнинг фармон ва қарорлари, давлат дастурлари ижросини таъминлаш соҳа учун муҳим аҳамият касб этишини қайд этди. Шу

муносабат билан тадбиркорликни ривожлантириш, фермерлик ҳаракатини янада жадаллаштиришга қаратилган қонун лойиҳаларини кўриб чиқиш доирасида O'zLiDeP қўйи бўғинлари томонидан 9,5 минг нафардан ортиқ тадбиркор ва фермер иштирок этган 160 тадбир ўтказилиб, партия фракциясига саккиз юзга яқин амалий тақлиф тақдим этилди.

Тўртинчидан, СПНТФнинг мураккаб усулларидан бири сайланмайдиган давлат лавозимларини танлов асосида тўлдирishi устидан назоратдир. Давлат бошқаруви тизимини ислох этишда бугунги кунда жажонда кузатилаётган муҳим тенденциялар — давлат лавозимларига тайинлашда субъектив сабабларга асосланган протекционизм (бошқача қилиб айтганда, таниш-билишчилик, ошна-оғайнигарчилик, қариндош-уруғчилик) ўрнига номзоднинг касбий фасилатларини устув қўйишдан иборат. Бу ёндашув хизмат пиллапоясига кўтаришда номзодларни профессионал танлов асосида саралашда ўз аксини топмоқда. Жумладан, БМТнинг Коррупцияга қарши конвенцияси (7-модда) коррупциянинг олдини олиш чораси сифатида аъзо давлатларга «хизматчиларни ишга қабул қилиш, саралаш, хизмат бўйича кўтариш ва истеъфога чиқаришда... самарадорлик ва шаффофлик тамойилларига асосланган ҳамда ишнинг бевуқсонлиги, адолат ва қўбиллат каби объектив мезонларга асосланган тизимларни қўллаб-қувватлаш ва мустаҳкамлаш»ни тавсия этади.

O'zLiDeP ҳам ўз ички ташкилий-партиявий тизимини самарадорлик мезони асосида куришга ҳаракат қилмоқда. Партия кадрлар захирасини шакллантириш ва бошқа ташкилий ишлар амалдаги қонунчилик, партия Низомини ва Дастури, Сиёсий Кенгаш Ижроия Кўмитаси қарорлари асосида амалга оширилмоқда.

Бу ҳужжатларда O'zLiDeP кадрлар сиёсатининг асосий тамойиллари, яъни бу масалада бардавонлик ва тизимли янгиланиш уйғунлиги, кадрларни касбий, ишбилармонлик ва маънавий фасилатлар асосида саралаш масалалари белгиланган.

Хориж тажрибасини ўрганиш кўрсатганидек, давлат хизмати лавозимларини танлов асосида тўлдирishi тартиб ва малакавий талабларга риоя этилиши устидан партия назоратини ўрнатиш суиистеъмолчиликларни олдини олишда муҳим ўрин тутиши мумкин. Сиёсий партиялар томонидан бундай назоратни амалга оширишнинг меъёрий-ҳуқуқий ва ахборот шароитлари одатда давлат хизматида бўш турган лавозимни тўлдирishi учун танлов ўтказиши тартибга солуви ҳамда танлов ўтказиш тўғрисидаги ахборотни ва унинг натижаларини шу танловни ўтказишда давлат органи веб-сайтида жойлаштириши назарда тутуви расман эълон қилинган меъёрий-ҳуқуқий ҳужжат билан белгиланади.

(*Давоми кейинги сонларда.*)

РЕКЛАМА ЎРНИДА

ГУЗОР ҚОВУНЛАРИ — ХОРИЖДА

Президентимизнинг 2013 йил 8 августдаги «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари экспортини қўллаб-қувватлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори хусусий сектор субъектлари экспорт салоҳиятини янада кенгайтириш, улар томонидан рақобатбардор маҳсулотларни ишлаб чиқаришни қўлайитириш ва хорижга чиқаришда молиявий, ҳуқуқий ва ташкилий ёрдам кўрсатиш борасидаги ишларни янги босқичга кўтарди. Бу борада Қашқадарё вилоятида ҳам муайян ишлар амалга оширилмоқда.

— Филиалини маҳаллий корхоналарнинг экспорт имкониятларини ўрганади, — дейди Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг экспортини қўллаб-қувватлаш жамғармаси Қашқадарё вилоят худудий филиали раҳбари Мансур Назаров. — Жорий йилнинг ўтган 8 ойи мобайнида 48 та корхонага жамғарма билан ҳамкорликда ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ва хизматларни намойиш этиш учун уч турдаги намунавий тижорат тақлифи жўнатилди ва 41 тасидан мурожаатлар келиб тушди. Шулардан 21 тасига қарийб 9 миллион АҚШ доллари миқдорда маҳсулотларни экспорт қилишда юридик, консалтинг ва молиявий ёрдам кўрсатилди. 100 дан ортиқ тадбиркорга экспорт мараёни тўғрисида батафсил маълумот берилди. Экспорт лойиҳаларини амалга ошираётган тадбиркорларга хорижий маънавиятларнинг қўнунчилиги мувофиқ зарур лицензиялар, русотомоналар, сертификатлар олинди амалий кўмак берилди. Шунингдек, уларнинг халқаро тендер савдоларида иштирок этиши билан боғлиқ рўйхатдан ўтиш йиғимлари, бошқа тўловларни тўлаш, шартнома тузган корхоналарга янги маҳсулотни экспорт қилишни таъминлаган ҳолда нуфузли кўргазма ва ярмаркаларда иштирок этиши учун зарур маслаҳат ва молиявий мадад берилмоқда.

Жамғарма кўмагида Гузор туманидаги «Жасмина Фрукт сервис» кўп тармоқли фермер хўжалиги 400 тонна қовунни хорижга сотиш бўйича 280 миң АҚШ доллари миқдорда шартнома имзоласди ва маҳсулот экспортни амалга оширилди. Касби туманидаги «Касби Тинчлик Плюс» маъсуляти қилган жамғармага аналдаги қўнунчиликда кўрсатилган меъёрлар бўйича тегишли ташиқлотлардан ҳужжатлаштириш ишларига амалий ёрдам кўрсатилди, 120 миң АҚШ доллари миқдорда шартнома имзоланишига эришилди. Китоб туманидаги «Вигет Импекс» фермер хўжалигига гилосни экспорт қилиш мақсадида 360 млн. сўмлик фозисиз маблағ ажратилиши режалаштирилмоқда. Натияжада мазкур хўжалик хорижга 300 миң АҚШ доллари миқдорда мева (асосан узум маҳсулотини) экспортга чиқаради. Аналга оширилган ишлар, консалтинг, юридик хизматлар ва молиявий кўмак натияжасида жорий йилнинг январь-август ойларида вилоятдаги 25 та корхонага жами 46 млн. 687,7 миң АҚШ доллари миқдордаги маҳсулотни экспорт қилишда амалий ёрдам кўрсатилди.

Хизматлар лицензияланган.

Сайфулла ИКРОМОВ.

«XXI ASR» ижтимоий-сиёсий Кенгаши Ижроия кўмитаси Олий Мажлис Сенати аъзоси, Қашқадарё вилояти ҳокими Зафар Рўзиевга онаси **ҲАЛИМА АЙН**нинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«XXI ASR» ижтимоий-сиёсий газетаси жамоаси таҳририят мухбири Рисолат Мадиева падари бузруқовини **ҲАИТҚУЛ ОТАНИНГ** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ЭКСПОРТ ИМКОНИАТЛАРИ КЕНГАЙМОҚДА

Мамлакатимизда тадбиркорлик субъектлари маҳсулотларини экспорт қилиш ҳар томонлама қўллаб-қувватланаётгани боис «Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган» белгиси қўйилган товарлар хориж бозорларига жадал кириб бораётир

Фахриддин НУРАЛИЕВ,
«XXI asr»

Бунда Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари экспортини қўллаб-қувватлаш жамғармасининг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Хусусан, 2015 йилнинг 8 ойи мобайнида икки мингта яқин тадбиркорлик субъектига маҳсулот ва хизматларни экспорт қилишда ташкилий, ҳуқуқий ва молиявий хизматлар кўрсатилди.

Маълумотларга кўра, ўтган йилда 504 та хусусий корхона томонидан умумий қиймати 824 млн. долларга тенг маҳсулот ва хизматлар экспорт қилинган. Биргина август ойининг ўзида жамғарма кўмагида умумий қиймати 114 млн. долларлик маҳсулот хориж бозорларидан ўрин олган.

Бундай натижага эришиш учун тадбиркор, аввало, ташқи бозорни мукамал ўрганиши зарур. Шу мақсадда жамғарма томонидан 131 та тадбиркорга хориждан ишончли ҳамкор топилганда амалий ёрдам берилди. 228 та хусусий корхона раҳбарига халқаро кўргазма ва ярмаркалар,

тендерларда қатнашиш имконияти яратилди. 145 нафар тадбиркорга экспорт шартномалари тузиш, уларни тегишли давлат органларига рўйхатга қўйиш, сўғурта полиси орқали маҳсулотларни экспорт қилишда амалий ва ҳуқуқий хизматлар кўрсатилди.

Жумладан, жамғарманинг Андижон филиали томонидан маҳаллий тадбиркорлар томонидан ишлаб чиқарилган маҳсулотларни хорижга йўналтириш, хориждорларни излаш, экспорт қилувчиларни эҳтимоли хавф-хатардан ҳимоя қилиш, уларга чет эл мамлакатлари қўнунчилиги бўйича талаб этиладиган зарур лицензия ва сертификатлар олишда яқиндан кўмак бериб келинмоқда.

Натияжада биргина жорий йилнинг август ойида вилоятда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари жами 6,1 млн. долларга тенг маҳсулот экспорт қилишига эришилди. Хусусан, вилоятдаги иккита корхонанинг чет эл субъектлари билан тузилган жами 765 миң АҚШ долларига тенг экспорт шартномаларини тузиш

ва бохона электрон тизими рўйхатидан ўтказишга амалий ёрдам берилди. Шунингдек, ўтган ойда филиалга мурожаат қилган И.Жўраев, А.Қаримов ва бошқа хусусий тадбиркорларга экспорт қилиш имкониятлари тўғрисида афрочлича маълумотлар тақдим этилиб, консалтинг ёрдам кўрсатилди ва уларга илк мартаба ўз маҳсулотларини чет элга сотиш учун имконият яратилди.

— Вилоятимиз худудида ишлаб чиқарилган маҳсулотлар хорижда ўз харидорини топаётгани қувонарли, албатта. Жорий йилда биз ҳам экспорт ҳажмининг янада кенгайтириши мақсад қилаётган эдик. Бунда жамғарма томонидан берилган ёрдам жуда қўл келди, — дейди хусусий тадбиркор И.Жўраев. — Ҳамкорлик алоқаларимиз шу тарзда давом эттирилса, келажакда жуда катта натижаларга эришишимиз шак-шубҳасиздир.

Жамғарма филиали томонидан тегишли мутасадди ташкилотлар билан ҳамкорликда тадбиркорлар

экспортга мунтазам кўмаклашиш, уларнинг муаммоларини тезкор равишда ҳал этиш мақсадида худудларда доимий равишда давра суҳбатлари ташкил этилиб, тадбиркорлик фаолиятига оид муаммолар ва уларни ҳал қилишга оид маълумот ва тушунтиришлар бериб келинаётгани ҳам ўз самарасини бераётир. Хусусан, 25 август кунини вилоят ҳокимлигида жамғарма ва бошқа ҳамкор ташкилотлар масъуллари иштирокидаги давра суҳбатида тадбиркорларнинг экспорт имкониятлари ўрганиб чиқилиб, доимий ҳамкорлик юзасидан махсус режа тузилгани маҳсулот ишлаб чиқарувчиларни янги-янги марраларга руҳлантирди.

Хулоса қилиб айтганда, жамғарма томонидан амалга оширилаётган амалий ишлардан андижонлик тадбиркорлар мамнун. Бу эса ўз навбатида хусусий бизнес вакилларининг жамғарма фаолиятига қизиқишини ортириб, худудда экспортбел маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳажмининг ошишида муҳим омили бўлаётир.

Хизматлар лицензияланган

Истеъмол бозорининг ишончли ҳимояси

Маҳсулотлар сифати ва рақобатбардорлигини таъминлаш, ички бозорни истеъмолга яроқсиз товарлардан, айниқса, озиқ-овқат маҳсулотларидан ҳимоялаш дунё мамлакатларининг биринчи галдаги вазифаларидан бири ҳисобланади. Бугунги кунда мамлакатимизда айнан шу турдаги маҳсулотларнинг қарийб 96 фоизи маҳаллий корхоналар томонидан ишлаб чиқарилаётгани эса четдан ана шундай товарларнинг кириб келишига эҳтиж қолдирмаяпти, десак муболаға бўлмайдими

Абдуолим ЧАКАЛОВ,
«Андижон синов ва сертификатлаштириш маркази» давлат корхонаси директори

Шаҳрихон туманидаги «Раш милк» МЧЖ раҳбари Улугбек Мирзавнинг таъкидлашича, корхонада 20 дан ортиқ турда озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. Уларнинг сифати, истеъмолчилар учун манзур бўлишида марказимиз мутахассисларининг ҳиссаси катта бўлаяпти. Чунки тадбиркор маҳсулот ишлаб чиқарувчи экан, унга қўйилган стандарт талабларини билиши лозим. Акс ҳолда бозор талабларига жавоб бера олмай, мушкул вазиятга тушиб қолиши мумкин.

Ана шу талабдан келиб чиқиб, вилоятимизда сут ва сўт маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган тадбиркорлар аввало истеъмолчилар манфаатини қўллаб қоллаштиришга асосан ишлаб чиқарилади. Бониси улар сифат мутахассислари бундай маҳсулотлар сифатига кафолат беришмоқда. Бундан ташқари, истеъмол бозоридан товарларга нисбатан рақобат муҳити кучайиб бораётгани ҳам бозорларимизни сифатли маҳсулотлар билан таъминлашда муҳим ўрин тутаётир. Яратиб берилаётган имконият ва имтиёزلардан самарали фойдаланаётган тад-

биркорларимиз эса ўз маҳсулотлари билан нафақат ички эҳтижларини таъминлаш, балки дунёнинг қўллаб-қувватлашга экспорт қилишга ҳам эришмоқдалар.

Айни пайтда «Андижон синов ва сертификатлаштириш маркази» давлат корхонаси қўшида маҳсулотлар синовини ўтказадиган 2 та аккредитланган синов лабораторияси вилоятдаги 26 миңдан ортиқ тадбиркорлик субъектига хизмат кўрсатаёпти. Сўнгги йилларда аграр тармоқда кўп тармоқли фермер хўжаликлари ташкил этилиб, маҳсулотларни қайта ишлаш йўлга қўйилгани эвазига худуд ялли ички маҳсулотидан тадбиркорлар улуси қарийб 60 фоизни ташкил этаёпти.

Андижон шаҳри ҳамда вилоятимиз худудларида жойлашган дўконларга кирган киши асосан ўзимизда ишлаб чиқарилган маҳсулотларга кўзи тушади ва уни ҳеч иккиланмай харид қилади. Бониси улар сифат жиҳатдан талабга тўла жавоб беради. Қолаверса, унинг ёрдамида маҳсулот хусусиятлари ҳақидаги тўлиқ маълумот берилган.

Масалан, 2006 йилда ўз фаолиятини бошлаган «Асака Давр бутловчи» МЧЖ дастлаб Асака автомобиль заводи учун 4 турда эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқарган бўлса, ҳозирда корхонада

«Матиз», «Нексия», «Спарк», «Ласетти» ва «Кобальт» русумли автомобиллар учун 43 турда эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқараяпти. Айнан шундай маҳсулотларни автомобиль заводи илгари хориждан валютага сотиб оларди.

Юқорида таъкидланганидек, бундай маҳсулотлар сифатини аниқлаш марказимиз мутахассислари зиммасидадир. Шу боис йил сайин имкониятларимизни кенгайтиришга ҳаракат қилаёلمиз. Масалан, 2012-2013 йилларда «Ўзстандарт» агентлигининг махсус жамғармаси ва марказнинг ўз маблағлари ҳисобига 283,9 миллион сўмдан зиёд бўлган 31 донна замонавий ўлчов воситаси сотиб олинди. Айни пайтда машинасозлик ва электротехника маҳсулотларини синаш мажмуасини ташкил этиш мақсадида иш олиб бораёلمиз. Истеъмолчилар ва товар ишлаб чиқарувчиларга янада қўлайлик яратиш мақсадида ўтган йилдан бошлаб «Ишонч телефон»лари ташкил эдик. Интернет тармоғида корхонаимизнинг веб-сайтини очганимиз ҳам аҳоли ва тадбиркорлар учун яна бир қўлайлик яратди.

Соҳага замонавий техника ва технологияларнинг жалб этилаётгани мутахассисларимиздан ўз билимининг мунтазам ошириб боришни талаб этаётир. Шу боис ўтган йили 10 нафар мутахассисимиз метрология, сертификатлаштириш ва сифат тизимини жорий этиш йўналишлари бўйича Стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш илмий-тадқиқот институтида малака оширишди. Эндилда мутахассисларимизнинг хорижий давлатларда касбий малакасини оширишни режалаштираямиз.

Хизматлар лицензияланган

РЕКЛАМА

ХУРМАТЛИ ЮРТДОШЛАР!

«Асака» банк

қуйидаги муддатли омонат турларини тақлиф этади:

миллий валютада:	хорижий валютада:
<p>«БАРАКАЛИ»</p> <p>Омонатнинг сақланиш муддати 6 ой бўлиб, ҳисобланган фойзалар ҳар ойда ёки омонат муддати тугагандан сўнг берилди.</p>	<p>«ШОДИЁНА» (АҚШ долларида)</p> <p>Омонатнинг сақланиш муддати 24 ой. Ҳисобланган фойзалар 12 ой ўтгандан сўнг ёки омонат муддати тугагандан сўнг берилди.</p>
<p>«БАҲОР»</p> <p>Омонатнинг сақланиш муддати 12 ой бўлиб, ҳисобланган фойзалар ҳар ойда ёки омонат муддати тугагандан сўнг берилди.</p>	<p>«МАДАД» (АҚШ долларида)</p> <p>Омонатнинг сақланиш муддати 3 ой. Ҳисобланган фойзалар омонат муддати тугагандан сўнг берилди.</p>
<p>«ФАРОВОН ТУРМУШ»</p> <p>Омонатнинг сақланиш муддати 12 ой. Ҳисобланган фойзалар омонат очилганда ёки омонат муддати тугагандан сўнг тўланади.</p>	<p>«СТАБИЛЬНЫЙ-1» (ЕВРОДА)</p> <p>Омонатнинг сақланиш муддати 12 ой. Ҳисобланган фойзалар омонат муддати тугагандан сўнг берилди.</p>
<p>«ИМТИЁЗЛИ»</p> <p>Омонатнинг сақланиш муддати 12 ой. Ҳисобланган фойзалар ҳар ойда коммунал хизматлар бўйича тўловларга йўналтирилади.</p>	

Шу билан бирга «Асака» банк қўлай шартларда миллий ва хорижий валюталардаги 40 дан зиёд омонат турини тақлиф этади.

Омонатларни банкнинг барча филиалларида расмийлаштириш мумкин.

Мурожаат учун телефонлар: 120-39-81, 120-39-60, 120-39-63.

Филиаллар	Код	Телефон	Филиаллар	Код	Телефон
Тошкент шаҳар филиали	371	120-83-13	Наманган вилоят филиали	369	225-44-03
Автотранспорт филиали	371	120-39-95	Навоий вилоят филиали	436	770-21-29
Шайхонтоҳур филиали	371	140-39-36	Зарафшон филиали	436	572-40-14
Юнусобод филиали	371	221-80-67	Бухоро вилоят филиали	365	770-05-19
Сергели филиали	371	257-44-10	Бухоро шаҳар филиали	365	770-11-27
Тошкент вилоят филиали	371	120-84-13	Самарқанд вилоят филиали	366	223-65-47
Андижон вилоят филиали	374	223-60-74	Афросиёб филиали	366	221-75-40
Асака филиали	374	233-21-99	Қашқадарё вилоят филиали	375	221-07-41
Фарход филиали	374	226-96-63	Сурхондарё вилоят филиали	376	224-00-16
Фарғона вилоят филиали	373	244-39-14	Қорақалпоғистон филиали	361	770-60-59
Марғилон филиали	373	237-62-23	Хоразм вилоят филиали	362	228-14-81
Олтиариқ филиали	373	432-19-80	Сирдарё вилоят филиали	367	225-44-03
Қўқон филиали	373	542-61-01	Жиззах вилоят филиали	372	226-43-11

Барча омонатларингиз Фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш фонди томонидан кафолатланади.

Сизнинг омонатларингиз:

- солиқлар ва мажбурий тўловлардан озод!
- маълумотлари сир сақланиши тўлиқ кафолатланади!
- эгаллик ва тасарруф ҳуқуқи ўз ихтиёрингизда!
- миқдори чекланмаган!

«Асака» банк — сармомиянгизнинг сақланиши ва қўлайлигини кафолатлайди.

www.asakabank.com Хизматлар лицензияланган

РЕКЛАМА

AVTOSALON

«SARDOR AVTO INVEST»

ZAZ

LADA

CHEVROLET

UZAZ

GAZ

Тўлов тури: НАҚД, ТЕРМИНАЛ, ПУЛ ЎТҚАЗИШ, КРЕДИТ, ЛИЗИНГ

Манзил: Тошкент ш. Усмон Носир кўчаси, 113 уй. Мўлжал: Жанубий вокзал.
Тел.: (99871) 215-09-11; 250-23-93; (99891) 162-99-99; (99895) 177-01-17;
(99871) 140-41-21; (99895) 199-82-92; (99891) 191-19-49; (99890) 932-33-38
www.sardor-avto.uz

Маҳсулотлар сертификатланган.